

„Vienybė Lietuvių“
 Išleista kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienijotose Valstijose ir
 Kanadoje \$200.
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klausite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr 13.

Brooklyn, N. Y., 25 d. Kovo (March) 1908. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

AR IŠTIKRO MUMS REIKALINGI TAUTIŠKI LIGONBUČIAI?

Seniai jau buvo pakeltas laikraščiuose klausimas, ir ne vieną sykį, kad mums reikalingi „tautiški ligonbučiai“, bet kad skambėjimas — „tautiškas ligonbutis“, nėra ligoniams pačia pagelba, ant to mažai kas atkreipė atydos.

Kad visiškai nėra reikalingi tautiški ligonbučiai, aš tą šiame straipsnyje nesistengsiu užginčyti; bet tik privedu visuomenės atydon budą, kaip mes galime savo tautiečius ligonius, šalies viešais ligonbučiais teip gerai užganėdinti, lygiai kaip ir tautišku arba net ir geriau.

Mums tautiški ligonbučiai reikalingi ne dėl to, kad juose rasis koki ten stebuklingi vaistai (gyduoles) ar gydytojai, arba kad vadinsis pats ligonbutis tautišku, na ir jame ligoniai pasveiks be priežiūros, be vaistų, be gydytojų; taigi — ne! Tas viskas neturi vertės, ne bus nė ligoniui jokios iš to gerovės. Tautiškameli-gonbutyje mes norime atrasti tautietį gydytoją, tautietį felcierių ir tautietį prižiūrėtoją, kurie, gali but, maloniau ligoni, kaipjo savo tautietį, apeigavos, duos tikrus vaistus ir patarymus, nepersekios nė išjuoks, kaip kad svetimtaučiai kartais pasielgia su „forenieriiais“ ligoniais. Daugumui ligonių, nemokant angliškios kalbos viešuose ligonbučiuose iš tikro vargas, negali išreikšti aiškiai ligos priežastį, nė jos bėgį; nesupranta nurodymų, kaip vartoti gyduoles arba kaip dirfetoje užsilaikyti ir tt.

Taigi mes matome reikalingumą ne pačių „tautiškų“ ligonbučių, bet tik mūsų ligoniam reikalingi tautiečiai gydytojai, felcieriiai ir prižiūrėtojai, kurie palengvintų ligoniams išsigydymę, suprastų jų ligos priežastis, nusiramintų apsikundimuose apie jas savo prigimtoje kalboje; tas daro ligoniui ištikro daugiau gero, negu paprasta gyduolė iš svetimtaučio rankų. Šiame atžvilgy jau seniai yra tas patirta. Aš pats galiu privest žeminau sekanti mano patyrimą.

Bus jau kokia 11 metų atgalios, teko man atsilankyti Batume vienamė kariškame ligonbutyje (parubežinės sar-gybos), kuriame gulėjo vienui vienas ligonis lietuvis; greta skausmų, jis akundėsi esąs labai susirupinęs, neturįs vilties pasveikimo, ir esąs labai as-

triai persekiojamas ir skriau džiama maistu nuo rusų felcierių ir prižiūrėtojų. Man tēn pabuvus apie savaities laiką, ir išaiškinus jam, jog liga nėra pavojinga, ir nurodžius, kaip reikia prisilaikyt, žinoma, ir tie patys prižiūrėtojai pradėjo švelniau apsieit su juomi; ir iš tos dienos ligonis stoji linksmesnis, ramesnės dvasios, ir fiziškai stipresniu.

Matomai, kad ligonis, patekęs tarp svetimtaučių, ir nemokėdamas jų kalbos, daugiau nusilpnėjo iš susirupinimo negu nuo pačios ligos.

Taigi aišku, kad ligonbučio sienos neatneša jokio rezultato susveikimui, nors jos ir vadintųsi tautiškomis; bet tiktai daktarai ir prižiūrėtojai tautiečiai, ir prie to, maloniai ir prielankiai su ligoniais pasielgianti, yra svarbu ligoniams.

Taigi mes privalome pasirupinti nors tuose miestuose, kur yra daugiau lietuvių, kad viešuose miestų ligonbučiuose lankytųsi daktarai lietuviai, teipgi felcieriiai ir prižiūrėtojai. Daug iš to turėtų gerumo mūsų ligoniai ir nereiktų mums rupintis apie steigimą tautiškų ligonbučių, kurių vietoje galėtume steigti lietuvių mokyklas (arba nors vieną šioje šalyje), be kurių ištikro jau apsieit negalime.

Butų labai pagirtina, kad ir lietuvaits teiktųsi lankytis ligonbučiuose, prižiūrėti sergančiuosius savo vienuočius; daug padoresnė ir naudingesnė būtų tokia profesija (joms pačioms ir iš šalies).

Teipgi daug yra atkeliausių lietuvių felcierių; žinoma, be protekcijos jie šioje šalyje negauna sau vietos sulgy savo profesijos ir priversti tampa griebtis už kujo arba lopetos, ir pertai žudo savo visą energiją ir lavumą sunkiame darbe, — nė kiek saviemstams negalėdami pasitarnaut nors ir labiausiai geistų. Kiti nenorėdami sunkaus darbo dirbt, (yra tokių, ką nesibaido darbo, bet fiziškai silpni prie sunkių darbų), duokim sau griebiasi prie įvairių būdų prigavytės: apsigarsina profesoriais, išradėjais stebuklingų gyduolių nuo neišgydomų ligų ir slinkimo plaukų, ir tt. Matomė, vietoj buti naudingais ir geradariniais visuomenėi, jie begėdiškai ją apgaulinėja ir save juodina. Nėra abejonės, kad turėdami vietą ligonbutyje, toki „profesoriai“ išnyktų, — juk duonos turėdami gėdėtųsi nemoraliskai elgtis, kadangi ne tiek skria-

dos visuomenėi. padaro, kiek sutersia savo vardą nepadorumais.

Kaip jau rakiau, nors tuose miestuose kur sandasi didesnis skaičius lietuvių, vertėtų ant šio dalyko atkreipt atydą lietuviškomis draugystėms, organizacijoms ir kuopoms; parengus visuomenišką surigą apkalbėt ir paaiškjt reikalą kas link šito klausimo; išrinkti komitetą, kuris pasirupintų išreikalaut nuo miestų valdybų ligonbučiais, kad rastųsi ligonbutyje nors po vieną lietuvių, teip kaip lietuviams ligoniams (ypatingai nekalbantiems angliškai) daug blogo prisieina delei prasto arba visiško nesuskalbėjimo. Registatas nesunku būtų įvykdyti; tiktai reikia mums ant šio dalyko atsiveltk ir apie tai pasirupint. — Beabėjonės bus nauda didesnė lietuviams višiams iš šito, negu iš vienų lyčių (klioštorijų).

Smulktutis

Amerikos bedarbiu susivaziavimas ir reikalavimai.

Kas sykis bedarbėms besididinant ir valdziai nesirupinant, nė jas prasalinti nė palengvinti žmonėms buvį iki sunkymėčiai pėreis, vasario mėnesyį St. Louisą suvaziavo daugelis bedarbių atstovų nuo vakarinių valstijų: — Illinois, Missoqri, Kansaso, Ohiojos, Oklahomos, Mass, ir kitų Giliai ir plačiai apsvartę šiandieninį Amerikos išdarbių nupuolimą, bedarbių atstovai padarė keletą nutarymų ir sumanimų, kuriuos pasiuntė prezidento Ruzvelto vardu kongresui. Prezidentas atydziai perskaitęs ir perdavęs kongresui. Nutarymai šiaip skamba:

Prezide ntui, kongresui, valstijų legislatuorams ir visai Suvienytų Valstijų liaudei.

Kadangi, Suvienytų Valstijų išdas pasiskubino ateiti bankams į pagelbą, ir panikos metu jiems paškolino \$25.000.000; ir

Kadangi, dabar mūsų šalies miestuose, miesteliuose ir kaimuose yra milijonai žmonių neturinčių darbo; ir

Kadangi mūsų valdzia, kuri yra sutverta apsergėjimui žmonių gyvenim, laisvės, gerovės ir laimės, ta valdzia ne tiktai to savo uždavinio nepildė, bet daugely vietų atima žmonėms konstitucijos su-

teiktas teises — susirinkimų, žodžio laisvės, prašymų ir pasirodymų; ta valdzia neįstengia surasti miestams ir valstijoms bedarbėse palengvinimų; ir

Kadangi delei tos priežasties, minios vos-vos be gali gyventi; daugelis, prispausti neprikeliais maisto ir pastogės palengva miršta; Kiti gi vėl yra priversti, ne iš savo kaltybės, tapti piktadejais ir nusiminime pasinerus, ant kitų žmonių užpuidietti; ir

Kadangi, darbininkų klėsa, net ir darbą turint, negauna iš savo triuso piluų vaisių; jau ir gerai darbams esant vos tik ant pragyvenimo užsidirpankai ir sunkymėčiams atėjus, žmonės visai nebeturi iško pragyvent; ir

Kadangi nors ir trumpai čionai išdėsius, mes manome, jogei jų galėste suprasti, kas per sąlygos šiandien mums stojosi priešaky;

Todėl, Tautos Bedarbių Komitetas, atstovaujantis labiausiai pasmerktus į bedarbę miestus, griežtai ragina jus, kad pasirupintumėt apie bedarbių palengvinimą ir kuogreičiausiai nustuminaš šalin tos baisios tautiškos nelaimės.

Mēs reikalaujam atsakančių parėdymų, idant abiejų lyčių piliečiai būtų apsergeti nuo priverčamosios bedarbės, ir sumanome, kad reikia žmones aprupint tokiu pat būdu, kaip ir kareiviai rimities laiku, arba paliegime būva aprupinami; kad išdarbių kareiviai (—darbininkai) reikia aprupinti teip pat, kaip ir paprastieji kareiviai. Toliau, vėl, matosi, kad didžiausia priverčiamosios bedarbės priežastimi yra atšalinimas visų darbininkų nuo žemės, pabirų ir mašinų; todėl mes reikalaujame, kad žmonėms būtų duota žemės iš tų plotų ir girių, ką po valdzios priežiūra dabar randasi ir tuščia-laukais dirvonais stovi; tegul bedarbiai eis į nansėdijas (kolonijas), apdirbinės žemę; o kiek reikia namų pasistatymui ir žemdirbystės įrankių bei gyvulių nusipirkimui, valdzia turi duot pinigų.

Mēs sumanome, kad ir miestuose bei miesteliuose stovinti tuščia žemė galima dabar pavestį į dirbamą ir pavestį į bedarbių nuomą.

Ir kadangi, kas metas Suvienytose Valstijose apie 100.000 yra areštuojama, sulgy dabartinio „Istatymo apie valkatas“, kaipo valkunai, — kurių vienatinė yra kaltė, kad

neturi darbo ir gyvenimo, — Mēs reikalaujame nuo valstijų ir miestų valdzios, idant pertaisytų įstatymus apie valkatas teip, kad suimtieji žmonės kaipo valkunai ir pristatytį prie darbo kalejimuose ir kitokiose pataisos ar pabaudos įstaigose, teipgi dirbantie jie ant gatvių ar vieškeli kaliniai — visi jie gautų po 50 centų už kiekvieną dieną išbutą kalejime, ir paleidžiant juos iš tų įstaigų būtų pilnai jiems tas išmokėta; ir

Kadangi laiks nuo laiko, pasitaikius gerai progai užvesti darbus ir darbininkams juos užimti, bet to negalint atlikti delei to kad geležinkeliai ir kiti išdarbių viešpatukai neuzleidžia, arba žmonės delei bėdinumo negali tų vietų pasiekt; —

Mēs reikalaujam, kad Jungtinė (federališkoji) Amerikos valdzia tokiuose atvejuose darbininkams patartų, pagelbėtų ir pervežtų žmones iš vienos vietos į kitą; niekuom nekenkti darbininkams, kada jie besistengia savo buvį pagerint.

Toliau, mes sumanome bedarbių palengvinimui keletą priemonių, kurias turite peržiūrėti ir tinkamosias tuojau įvykinti.

1. Kad kongresas tuojau paskirtų \$150.000.000 (simtą penkiasdešimtis milijonų dolerių), arba tiek, kiek pasirodys esą tam tikslui reikalingu, ir užvestų darbus visoje šaly prie vandeninių kelių, ypatin-gai pagilnimo, paplatinimo ir įstatymo kelių ant Ohio ir Mis-sissippi upių, kuomi pramanytų darbą dideliui skaičiui be darbo esančių žmonių.

2. Kad kongresas tuojau ap-svarstytų ir paskirtų tam tikrą sumą pinigų ant įtaisymo krasos kelių ant kaimų (Rural Free Delivery); tas sumanymas teipgi suteiks darbą didelėms miniom.s

3. Kad kongresas priimtų teip vadinamą „Coxey'o bilių“ kuriame yra sumanyta visuomeniškoms įtaisoms išdas ir Amerikos piliečiams prie tų į-taisų, darbas. Į tą išdą galės dėti savo turtus miesteliai, pavietai, miestai ir valstijos, vi-šie kurie užaučia visuomeniš-koms įtaisoms ir nori duoti už-siėmimą bedarbių tukstan-čiams. Tie turta bus po Val-stybės Išdininko priežiūra, ant-jų bus išleista akcijos, ir per 25 metus ant jų nemokės jok-kių nuosimėčių; tiktai 4 tų nuo-simčių jų valdzia atpirkinės kas metai nuo akcijonierių. Kad kongresas tuojau pavestų Su-

vienytų Valstijų Išdo Sekre-toriui išrašyti ir atspauzdinti tam tikslui popierinius pinig-us — po vieną, du, penkis, dešimtį ir penkias dešimtis dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas.

Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas.

Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas.

Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas.

Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas.

Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas. Pinigus tuos išleisti pilnoje dolerių kiekviename pinige, kurie būtų visur priimami už skolas viešas ir privatiškas.

mušų kunigėlius! Musiškiams nieko apie žmones nesirūpina, kada tie netenka darbo. Bet saugiai gano juos tuomet, kada dirba ir turi pinigų...

Kas tai buvo žiaurunu gadyne.

(Zr. „V. L.“ No. 11).

1. Žemiausioji teipgi ir seniansioji žmonijos stovainė, žiaurunu gadyne, buvo tai atsiradimas pirmiausių žmonių ant žemės tokiam pavidale, kokie dabar yra — tai gyvūnų su dviem kojom ir labiau išsivysčiusių protu už kita gyvūnų ešybes. (Apie tai, kaip žmonės išsivysčiusių žemesnių gyvūnų, čionai ne vieta šnekėti; gal sugrįšime prie to klausimo kitą sykį). Protas žmonių tuomet buvo visai žemas, amegenis neišplėtotas. Neturėjo balsinės kalbos; ilgus amžius šnekėdavo savo tarpe tik tai rankų mojavimais, pirštų ir galvos judinimais, veido ir akių kraipymais ir kitokiais ženklais, kuriais perduodavo savo mislį vieni kitiems. Gyveno išsisklaidę pajūriais ir giriose. Mito medžių šaknimis riešutais ir kitokiais vaisiais. Ugnies nežinojo dar. Nebuvo jokios jų tarpe organizacijos — nė genčių (gemynų), nė fratrijų, nė tribų, kaip vėliau jau matome buvus.

Per tą ankstyvesnę žmonijos stovainę perėjo pirmiausi šeimynų forma. Ją vadina „sumaišyto kraujo“ arba kraujadarkos šeimyna. Buvo tai tokios formos šeimyna, kad tėvai su vaikais, broliai su seserimis, turėdavo tokias pat lytiškas prietikus ir susinešimus, kaip šiandien „legalizuota“ pora — vyro ir pačios.

2. Vidutinėji, taigi ir augštesnėji žmonijos stovainė, prasidėjo nuo susivienijimo pirmutinių žmonių, tai yra žiaurunu gadyne (gentis). Tokių gemynų (gminų) forma labai vėliau buvo rasta Graikijoje. Nėra žinios, ar žiaurunu gemynos buvo panašios į Graikijoje užsilikusias, ar ne. Gemyna susidėjo iš keliolikos, kelių dešimčių, kartais ir kelių šimtų žmonių, vyrų ir moterų. Kam jie vienijosi? Mat ilgus amžius perleisdu buvo jau žmonių prirtita, kad kraujo sumaišymas, — lytiškas susinešimas tėvų su vaikais ir brolių su seserimis, — yra blėdingas sveikatai ir protui. Delei tos priežasties pradėjo žmonės tartis į kruveles (gemynas) ir vengti sumaišymo kraujo. Iš kitos pusės, susivienijusiai kuopelei žmonių lengviau buvo maistą įsigyti, kurs tuomet labai sunkiai buvo prieinamas, ir nuo žvėrių apsiginti, kurie už pavienius žmones buvo daug stipresni ir juos godžiai naikindavo. Gemynos buvo pirmučiausiai ant svieto organizuota draugija, paremta ant organizuotos seimynos, vadinamos „punaluaniška“. Toje antroje iš eilės seimynos formoje, jau nebegeležo tėvai su vaikais turėti lytiškų susinešimų. Tik tai brolių gemynoje apsidėję suveimoms (ne seserims) merginoms, visi buvo lygūs vyrai kiekvienos iš jų, ir kiekvienas

su kito pačią turėjo lyties susinešimus. Teipgi seseris iškėję už svetimų (ne brolių) visos buvo lygios pačios kiekvieno iš jų ir turėjo lygius lyties susinešimus su kiekvienu savo seserės vyru. Bet vyras savo pačios seserį vadino punalua (t. y. miela draugele) o ne pačia; teipgi moterį savo vyro brolių vadina „punalua“, ir tokia seimynos forma tapo pavadinta punaluaniška. Kaip matom, jau tuomet tarp žmonių kraujo sumaišymas iš dalies buvo prašalintas, bet ne visiškai. Tokia seimynos forma užsilikusi buvo naujesiems amžiams, ir dar buvo rasta keletas šimtų metų atgal pas 70 indijiečių genčių Amerikoje, pietinėje Indijoje tarp indusų, šiaurinėje Indijos dalyje, teipgi tulose Australijos vietose; rasta žymės, kad buvo ji ir Aprikoje, kai — kuriuose kraštuose.

Gemynos paskiaus susirėdė į fratrijas, o šitos į tribus.

Toje pačioje žiaurunu gadyne stovainėje dar viena seimynos forma perėjo, vadinama „sindyasminijne“. Tai buvo trečioji iš eilės žmonijoje. Ją rasta pas Amerikos, jau perėjusių į barbarų laipsnį gyventojus, teipgi senovės ispanų rašėjai aprašo tokią seimyną buvus pas peruvijiečius ir aztekus. Buvo tai gana įdomi gyvė! Ilgos grūčios iš akmenų, rastų ar kitokių kietagalių suręstos; jose gyveno keletas dešimčių žmonių — vyrų ir moterų. Visi, ką turi, naudoja visi komunistiškai — iš vieno. Bet čionai jau gyvena poromis susidėję svetimas su svetima iš tos pačios stubos, kad ir netolima. Broliai su seserimis jau nesiveda. Prie tam, moteris čionai randama vyriausia namų, arba seimynos galva.

Tai buvo apie tą patį laiką, žiaurunu gadyne, kada žmonės išrado viena-silubę (iš vieno skiemenio žodžių) kalbą ir pradėjo susikalbėti pusiau ženklais, pusiau žodžiais (ženklų kalbos žymės ir pas mus da užsiliko; daugiau žmogus išreiškia rankoms, pečiai, galva, lupomis, kakta ir akimis; Australijoje da yra nemažai gemynų, kurios vos keletą viena-silubių žodžių teturi — susineška ženklais).

(Da bus).

J. O. Širvydas.

KAIP SAKOMOS PRAKALBOS ATNESZA NAUDA?

Kasžin, ar tik nepralenkė lietuviai kitataučius iš prakalbų atžvilgio: nė mažiausia kolionija nenori liktis užpakalyje didesniųjų. Rodos įėjo į paprotį turėti kuodaugiasiai prakalbų ir kalbėtojų. Neuzginčijamas faktas, kad prakalbos yra Dr. Šliupas sėkla 10 metų atgal Šliupas jas pravedė ir buvo gabiausias savo laiku kalbėtojas. Šiandien jau, žtūrek kiek yra kalbėtojų! Tas pats yra ir su rašėjais keliolika metų atgal, rašantis paprastas žinias į mūsų laikpačius manė save esąs prakiliausiu tautos vyru! Šiandien jie liko, kaip praicitis darbininkai su ir nusenusiomis, atšipusiomis nuomonėmis; šių dienų rašėjai rašo daugiau už

senus rašėjus; jaunucmenės raštiški darbai rodo šaukte šaukia: jūs seniai, pasitraukit jaunuomenė eina!.. Vienok... ir dabar dar daugelio reikia, kad prakalbos nusisektų.

Kad prakalbos atneštų gėdžiamus vaisius, kalbėtojas turi pats tinkamai lavintis, lankytis ant kitataučių prakalbų; kalbėtojaus balsas turi būti švelnus, prakilnus, smingantis kai vilyčė, į klausytojų širdį ir protą; iškalba turi būti aiški, tyra nuo svetimžodžių: „macnių“, „pastanavijimų“, „tribelių“, trumpai sakant, vartoti raštišką kalbą; kalbėti apie tą apie ką pats gerai supranti, privadžioti faktus ir prilyginimus, kad klausytojai suprastų aiškiai, ką kalbėtojas nori pasakyti. Nėmažą įspūdį daro ir balso laipsniavimas. Pavyzdžiui, kalbant apie netikėtą nuogandą reikia dejuoti, apie laimę išsireikšti džiaugsmingu balsu ir linksma veidą rodyti; prie to, atsakantis judėjimas irgi daro gerą įtekme ant klausančiųjų.

Man teko būti mokyklų užveidų (school boards) sušiataviame; kalbėjo tris profesoriai; du turėjo gražų balsą, mikių lieziurį ir nė pats nesijutau, kaip jų kalbos ištraukė man iš akių ašaras; jų žodžius ir dabar da atmenu, net jų kuno judėjimą rodo vis matau. Trečias, teipgi buvo profesorius, pirmininkas aukštesnėje mokykloje jis buvo mokytas, bet jo balsas buvo sausas, storas, net šiurkštus, ką jis kalbėjo, aš nieko nežinau, neatmenu; jo kalba kaip man teip daugeliui kitų liko be vaisiaus.

F. M.

Ar jau užsibaigė revoliucija Rusijai?

PAR. J. KRUSTALEV

Ant kokio laipsnio dabar Rusijos revoliucija stovi?

Iš valdiškų pranešimų sunku išvesti teisingą nuomonę. Kada reikia visuomenę pribauginti ir parodyti valdžios galybę, tai ministrai širdingai jums užtikrins, jogei revoliucija jau pasibaigė. Bet tegul tik kur nors pakils reikala vimas, kad sustiprintoji apsauga reikia panaikinti, tai tie patys ministrai vienbalsiai sušuks, jog karo ir mirties stovys būtina da reikalingas. „Nes — jie sako, — revoliucijos hydra tli gražu da ne numirė.“

Ar gi ne aišku, kad Rusijos ministrai ne guodoja liogikos a ne sulyg mažu vaikų? Iš kitos pusės, paimkimė Rusijos laikraščius ir mes randam toli gražu ne raminančias žinias. Ekspropriacijos (turto atiminėjimo) dauginas, maištai kariuomenėje tankina si, kaimiečiai tuojtims nerimauja, universitetuose nuolatios sumišimai, o darbininkai vienvalios kelia streikus.

Kame tad yra teisybė? Ar gi Rusijos revoliucija jau užsibaigė, ar da ne? Delei atsakymo šitiems klausimams, tegu bus mums čia pavelyta peržvelgti revoliucijos ir jos priešų spēkas. Kadaisiai Japonijoje kas ten

pasakė, linkui Rusijos šioкіj žodj: „netikusi valdžia, bespekė revoliucija“. Reikia pripažint, kad šioje kritikoje yra nemaža teisybės dalis. Ypačingai sutinka su tiesa pirmojo dalis įzdžio. Perėjė visą Europos sau-z-mj, mes nerasime niekur tokios netikusios valdžios, kaip pas carą jei bent dar ir pas Turkijos sultoną. Paskutinių metų atsitikimai tą aiškiai parodė.

Pamenate Plevę? Tai buvo dračiausia Rusijos reakcijos ramtis. Jo buvo nuomonė, jogei prasidedančią revoliucijos audrą tiktai karė galės užstelti. Ir buvo pradėta karė su Japonija. Atsitikimai pasiskubino parodyti, kaip tuščia buvo tokia viltis. Karė atliko pastebėtinai svarbią užduotį, — gyvai išaiškino visą revoliucijos darbą, kurs jau pirmiau buvo slapta padarytas, ir plačiai parodė prieš visos svieto akis, kaip yra sutrunėjęs patvaldijos arba autokratijos redas. Karė persijojė valdžios darbus ir parodė kariuomenėi, už ką ji turi lieti kraują, užkurė revoliucijos jausmus. Žinoma, ji dabaigė griauti kaimiečius. Jisustabė da industriją (išdarbių) pirmynėigą ir laikinai išklabin valstybės finansus, padaugi nant jos skolas iki pasibaistino laipsnio. Karė, pagalios sugriove carizmo drutvietę — suakinkino pasaką apie Rusijos kariuomenės galybę ir apie „balfojo car“ ypotos šventumą.

Revoliucija išsiveržė tuojaus po baisesios nelaimės Tsushimoje (po rusų laivyno paskandinimui). Buvo tai aišku ir suprantama: tauta pamatė, kaip karės valdininkai yra netikė, ir kaip ištvirkusi yra vis valdžia, kuri tiek daug tukstantų jureivių vienu mirktelėjimu prazudė ir paskandino tiek daug milijonų rublių, šarvuotų ir skraiduolių pavidale. „Bandyk priešintis ateičiai, tai revoliucija išsauksi,“ teip kalbėjo prancuzų raštininkas Viktoras Hugo. O rusų valdžia priešinosi ateičiai, kiek tik ji galėjo. Ji padarė tai, kad caro patvaldija pradėjo pati save tebeapatikyt ir svyreiluoti. Ji pati pradėjo paralyžuoti savo draugijas ir pavienius žmopes, kurie pirmiausiai buvo naudingi; ji suvaržė miestų ir žemiečių tiesas ir teises; ji nukarpė sparnus savo teismams, ir nebedaleido jiems teisingai atlikti savo funkcijas; ji užsmaugė spaudą ir pavertė universitetus į policijos-agenturas. Ir su koku tad tikslu? Idant išgelbėti nusenejusią carizmo sistemą, kuri istikrų jų tik į muzėjus betinka. Antgalo, valdžia norėdama atkreipti nuo savęs kilančią liaudiepiktumo bangą, įtraukė visą kraštą į savo avanturas Mandžurijoje. Ji puolėsi į karę su užmerktomis akimis kada pajuto stiprų darbo judėjimą, iš dalies pasire miantį ant laisvamanių judėjimo tarp žemiečių ir moksleivių.

Vėlesnieji atsitikimai suardė visus patvaldijos plenus. Valdžia tikėjosi paimsianti viršų ant revoliucijos, ir mielai sapnavo apie tą viršų. Pradėjo imti viršų su pagelba karės

si Japonija, ir karė perputė per visą tautą revoliucijos elektrą.

Aplamai yra priimta, kad „Kraivinasis Nedėldienis“ buvo rusų revoliucijos prakalba ir reikia pasakyti, kad tarpe 9 tos ir 22 ros sausio, 1905, revoliucija parodė, jogei joje yra didesnių liaudies minių širdis. Sukilus šarvuotui **Potemkin** (birželio 14, 1905,) revoliucija vėl parodė, kad ji turi stambią spēją. Perėjė visuotinam streikui spalio mėnesy, 1905, revoliucija atsižymėjo savo galybe, kaip ištvarkyti ir suparalyžuoti priešą.

Tuomi laiku revoliucija pasiekė skaisčią pergalę. Pirmą sykį gyvenime, absoliutizmas (visvaldija) pradėjo su revoliucija derėtis. Patvaldija pasidavė.

Neuzginčijamas yra faktas, iš juridisko (tiesų) atžvilgio, kad spalio 17, 1905, apskelbtas manifestas, buvo lygus su visišku caro atsisakymu nuo savo teisių. Bet toks atsisakymas pasiliko tik paviršutinė formoj. Visa stambioji valdymo spēka, — kaip valdininkai, kariuomenė, policija ir visa išpildomoji biurokratija, — pasiliko rankose niekam neatsakančio caro. Toje pat minutojė atsisakydama ant popieros, patvaldija griebėsi visokių priemonių, kad atgauti galybę, kurią revoliucijos siubavimuose ji buvo pralaimėjusi. Prabėgus minčia praėjusių metų atsitikimus, tas matosi t-ip aiškiai kaip diena. Pirmąją dum valdžia guodojo, net ir biski prisibijojė jos. Jau su antrąja дума pasielge teip šiurkščiai kaip su bile kokia biurokratijos istaiga. Prieš trečiąją gi dumą, birželio 3-16, 1907, įvyko **coup d'état** (*). Stolypinas atvirai apskelbė, kad caras tebesą patvaldys. Tokia atbulybė iš valdžios pusės prieš žmonių atstoviją, reškia vien paprastą užsikopėjimą, arba nesuprastą lošą: aišku yra, kad valdžia rinkosi sau spēkas užpukti ant revoliucijos ir pertai kuomžiausiai paisėjo ant savo duotų prizadų ir sątaikos su liaudimi. Vienok ir ton pusėn valdžia nėtoli nusiekė. Ne mažai da stovi darbo priešais ją, iki pasiseks galutinai carą įstatyti į jo senąją patvaldybės vietą.

(Toliaus bus).

Kritika ir bibliografija.

Sceniskieji vaizdeljai — Vaisganto. Peterburgas Imperatoriskos Mok-ly Akademijos spaustuveje. 1907.

Vaisgantas skaitytojui patinka. Ne savo talentu, bet aiškia, naujosios gadynės burzujine ideologija. Jis yra burzujijos šunus ir išreiškia jos norus. Ne žinau, ar jis yra kuugias, bet jis moralistas. Jis mato žmones vargant ir siulo jiems savotiškus vaistus savo vargus palengvinti. Žmonės netikė, jis juos mokina.

* Prancuzai tą baisų „kaup-de-tat“, žodj išmislijo; reiškia smarkų ir viską sutrupinantį politiską smugį iš akocian, arba valdžios suokalbį ant žmonių.

Jis nemato to, kad sąlygos žmones pagadina ir pataiso. Sak, tokiais Dievas sutveręs.

Komedijeleje „Nepadėjus ner ko kasti“ perstato sudžiaus jaunuomenę. Pasileidusi, girtuokliauja ir kazy ruoja. Kas tam kaltas? Vaisgantas mums pasako, kad tai kaimuose apsigyvenę žydai, kurie savo karčėmėlese apgirdo, mokina vogt, suteikia prieglaudą kazyruot ir tvirkina jaunąją kartą. Jis malonetų žydus iš Lietuvos kaimų išguit ir išgelbėti provinciją nuo dorisčios prazuties ir ekonomiskos skurunos. Gaila, kad jam nevyko tuom išganytoju patapt: žydai su karčėmėmis iš kaimų patis išėjo. Valdžia jų vietą miesteliuose su degtinės monopoliais užėmė. Ir Lietuvos kaimas, kaip skurdo, teip ir skursta, kaip gerė, teip ir geria.

Skaitytojo monologą „Negry na sąžinė“. Jauna pati nunuolijo savo vyrą ir apsidėję su kitu numylėtinu. Bet sauzinė neduoda abiem ramumo; jis pradeda jos neapkęst, mušt, spardyti, o ji kankinasi ir pasirizta pasisakyti svetui, koki ji baisų darbą papildė. Tai Vaisganto vaistas — apsiteisink prieš sauzinę. Bet, kam tėvai vertė kudukį išeit už seno, turtingo vyro? Autorius užtyli. Jam baugu parodyt svetui, kad pinigų klausimas, ekonomiskos priežastis valdo žmonių jausmus. Jis tada taptų revoliucionierium, nes reikalautų moralisko ir politisko draugijos atgimdymo, pripažintų dabartinį draugijos surėdymą už negerą ir pasakytų svetui: susitvarkykite!

Kitame monologe „Paskutinį kartą“, autorius ypatojė seno kanklininko apverkia senovę. Jam ji buvusi labai graži. Jaunosios gadynės „milžinai“ jam nepatinka, esą — bulbakasizai tik. Į tą jis patvienok netiki, nes negalint senovės sugrąžint, pasako „tad nebreikia ir manęs“ (psl. 48). Suprantama. Veltus senovės dėjavimas, nauja gadyne ir progresas tokių aimauvimų nesupranta. Jie nesupras ir Vaisganto.

Nuo žydų snėklos autorius negali lengvai atsikratyt. Jis grizta prie jos sceniskame vaizdely: „Tiktai niekam pesakyyk.“ Valdžia įkorusi degtinės monopolius subankrutino žydą Nochum. Vaisgantas pasigėri, kad valdžiai pasisekė atimti nuo žydo pelną ir priverčia šį griebtis už kito amato — viliojimo pinigų nuo žmonių prizadant augstus palukius. Pasisekė tik vieną kvailą ubagą prigaut. Kaip jis išėjo sveikas su taja prigavyste, autorius nutyli. Išrodo, kad Lietuvos žmonės tebėra da tvano laikų, neturi nė valdžios, nė teismų, nė pagaliaus proto.

Gerėnis ir bene geriausias jo riukinėly, yra sceniskas vaizdelis: „Namai pragarai.“ Kaimo vaikinas, Gabriušis, susideda su koku ten miesto patvirkeliu šunadrokačiu, sergančiu poniškumo liga. Tuom užsikrečia ir Gabriušis — jis pasigviečia miestų, poniškoms drapanoms, ir dėl to visko atsisada tėvų, ukės ir mylimosios

merginos, kurią, neužmirškit jau būvo suvylęs. Mergina iš girdusi jį išvaizduojant... miršta. O jis... taip ir pasilieka tarp durų bestovis — ne mieste, ne namie. Ant kiek Vaisgantas surado tragišką įspūdį merginos mirtyje, ant tiek uždengė paveikslėlio prasmę, palikdamas Gabriusį kybojant tarp dangaus ir žemės. Tokių nenaturališkų atsitikimų retai, ypač Lietuvoje, esti.

Vienok Vaisgantas tegul rašo ir toliau. Graži sveda siečių tarmė, jo vaizdeliuose duoda medegos kalbininkams, prasti kaimiečiai jo vaizdelius supras.

Tegul tik Vaisgantas nusi-krato žydų baimę, anti-semizmą, ir tegul biskį toliau išbrenda iš smulkaus ukininko kanapių....

Kratikas.

Vaikai.

Šaltas rudens vejas smarkiai šūkiokštė, lietus per visą dieną lijo. Žmonės užsidangę lietsargiais ir skuriniais plėčiais, skubinosi namo, nes jau buvo truputis po šešių, visi paleisti iš darbo. Tik vienas vaikutis, turėdamas pluoštą laikraščių, nesiskubino namo. Nors šalta ir lija, bet jis basomis, raudonomis, kaip gužučio, kojomis, pamėlynavusiomis lupomis, apiplyšęs, prisiglaudęs prie mūro sienos, užkimusiu, vos girdžiamu balsu, šaukė: „Tribune!“ Retkarčiais pribėgdamas prie praėvių, siulė pirkti laikraštį.

Pribėgo ir prie manęs, laukiant karo ant gatvės kampe. — Pirk, tamista ponuli, nors vieną numerį... — Atsakiau, aš turiu kitą laikraštį, todėl nereikalauju.

— Tai aš duosiu ponui du numerius už centą, — atakė vaikutis.

Negalėdamas nuo jo atskratyti, paėmiau vieną numerį; bet pasirodė, kad neturiu smulkių; tariau jam: — rytoj nupirksiu.

— O, pirk, ponuli, dabar — pršė vaikutis — nubėgsiu ir iškeisiu pinigų, nes esu alkanas, kaip šunytis.

Padaviau 25 centus, o jis nubėgo. Nors laukiau jo gana ilgai, bet negrįžo. Tuomet maniau, kad mano duoti pinigai žuvo; bet tikėjau vaikučio veido išžiurais ir nenorėjau blogai apie jį spėti.

Vėlav vakare, kada daugumas jau sėdžiai sapnavo, šeimyninkė sako man, kad kas zin koks mažas vaikutis nori matytis su manim. Kvomet lėjo vaikutis, patyriau, kad tai buvo jaunesnybės ano vaikučio brolis, kuris paėmė 25 centus. Bėt šis, o vargš, buvo dar lišesnis ir dar blogesniais skarimalais apdėdytas. Stovėjo valandėlę mastydamas, tarytum ko įšėkėjo, o paskui tarė:

— Ar tamista esate tuo ponu, kuris nupirko laikraštį nuo mano brolio?

— Taip, o ką.

— Taigi, štai yra tie pinigai, kurie tamistai atgal priguli; mano brolis negali ateiti, serga. Su juo atsitiko baisi nelaimė; užvaziavo ratai ir pa-

vertė jį; pametė kepurę, laikraščius ir pono pinigus ir... pervaziavo abi koji. Daktaras sako, kad mirs. O tai jis ponui siūncia — tarė, dėdamas 24 centus ant stalo.

Vaikutis graudžiai apsiverkė, matomai jam buvo labai gaila mylimiausio brolio.

Pirmiausia pavalgydinau vaikutį, o paskui, drange su juo nuėjau atlankyti jo brolių.

Pamačiau, kad tie du vaikučiai gyvena pas neturtingą našlę, savo tėvų nė vieno neturėjo, buvo nelaimingi našlaičiai. Radau vargšą vaikutį gulintį ant patiestų kampe šiaudų; pažino mane, kaip tik įėjau, tarė:

— Buvau pinigų iškeitęs ir grįžau, bet staiga pastumė arklys, parpuoliau ir abi koji pervaziavo ratai. Oi, oi, kaip sopa mano kojos; nežinau ar išliksiu gyvas iš to priepuo!.. Bet, Jonai, o mažas broliu Jonai! kas tavim rupijis kaip aš numirsiu? Ką tu tada veiksi?

Paėmiau tuomet mažo ligo uio ranką ir tariu, — buk ramus, jei tu numirsi, aš paimsiu Joną į savo globą ir rupinsiuos juomi.

Matomai suprato mane ir tik tiek jau turėjo jėgų, kad paziūrėjo į mane, tarytum širdingai ačiudamas ir akis pasruvo ašaromis; paskui jo veidas apmirė, jo blaivos akys užgeso ir už valandėlės negyveno.

Kada pamatė Jonas, kad jo brolis mirė ir jis vienai vienas liko, pradėjo baisyti, ne savo balsu, klykti. Bučiavo, mylavo, apkabinę savo mylimiausį mirusį brolių, bet tas nieko negelbėjo, brolis neatgijo... Siek tiek nusiraminus jam, priėjau apkabinau našlaitį Joną ir tariu:

— Neverk Jonutį, visvien brolio neatverksi, poryt gražiai palaidosiu mirusį brolių, o paskui tu pas mane pareisi gyventi, ir nesirupink daug; kol gyvensiu gelbesiu ir auklėsiu ave, kiek galėdamas.

Ir tiesa, Jonas augo ir buvo labai gabus vaikas. Tik kada užeidavo kalba apie mirusį brolių, tūnkiai gailiai apsiverkėdavo ir, giliai atsidusęs, tardavo:

— Gaila man brolio, bet ar vienas mano brolis be laiko nukeliavo į aną švietą iš ne turto; daug ir labai daug dar nelaimingų varguolių užmerks akis, kol iškovos geresnį gyvenimą — duonos plūtą.

A. — tas.

Laiškai i Redakciją.

Gerbiamoji „Vienybės Lietuvosnikų“ Redakcija!

Visuomet aš manau, kad reikia pinigų šakai pašelpti jei gu tik kokių dolerių išsitenki esančius Lietuvoje savo artimiausius — vienuoliktą ir dar riau kiek išsigalėdamas; bet šelpti materialiskai, o protiškai apleisti, tai šelpiamieji nieko toliau ir nesirupins; lauks tik kad kas, kaip prasižiuosiuems paukštukams pri tųgi gerklę. Todėl kad žmonės mes švietusių ir protiškai lavintųsi suppastų kaip patys galėtų pagerinti savo būvį, čionai pri-

siūnciu \$25.00, už kuriuos siųskite Lietuvon dešimčiai ypatų, ant žemiaus nurodytų adresų „Vienybę Lietuvosnikų“ permetų laiką.

Linkėdamas viso labo,
J. Naujokas.
Madison Sq. Sta. box 189,
New York, N. Y.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Ispanija. Vietiniai laikraščiai labai linksmiasi iš to fakto, jog karaliaus Alfonso Kelfonė iš Madrido į Barcelioną atsibuvo be jokiu nelaimingų atsitikimų — laike, kada verda žmonių neapykanta priešais jo dinastiją ir tokian miestan dar atlikta kelionė, kaip Barcelionan, kur yra tirš čiausiai anarkistų lizdas. Tiesa, kad prieš karaliaus pribuvimą, kur ten vandentraukyje suplyšo nekanti bomba, kaip tik apie tą vietą, kur karaliui reikėjo išsėst; jam išvaziavus, vėl antriškos buvo sprogimas, kurs suzeidė tik ketvertą nieko nežinančių bobelių; beje policija da surankiojo įvairios miesto dalise ne maža sveikų bombų. Bet visgi Dievas išsergėjo karalių nuo bombos pasveikinimo. Septyni tūkstantčiai buvo išsiųsta Barcelionan nepaprastosios apsaugos, namai ant tų gatvių, kur reikėjo karaliui pervaziuoti, buvo iškrešti, uždaryti ir pristatyta po sargą. Karalius apskaito uostą ir austrijokų eskadrą, paskui nuėjo į Liceo Teatrą, kur buvo lošama drama pamėnijimui 20 žmonių, užmuštų su bomba 1893 m. Galiaus užvedė plačią sistemą visuomeniškų darbų įtaisyimui miesto ir priepilaukos.

Vokietija. Čielas tris savaites reichstags (parlamentas) svarstė apie vokiečių koloniją kituose svieta. kraštuose, ypatingai Aprikoje. Kolonijų sekretorius Duernburg; kurs patsai buvo išvažiavęs patyrinėti, ar teisingi yra skundai ant Vokietijos, kad ji labai alina aprikičius, jis atvežė štai kokias žinias. Provincija Toholand nurimusis, valdžiai nebėsa reikalo ten laikyti kareivius, ne gi pridėti prie tos kolonijos lešų. Gelezinkelis nuo Lome į Palime gerai apsimokas. Kamerunoje vaizba pakilusi ant 40%, negu buvo pėreitu metu ir dabar siekia apyvartos \$8.500.000. Gumos reikalavimai labai dideli; bet tas labai alinąs šalį kas kenkia pačių aprikičių išsiplėtojimui, — nors iš viršaus ir rodosi, kad jiems duoda uždarbį. Duernburg pataria valdžiai tą sulaukyti. Dabar gumos miškus naikina ir nieks neatrodina naujų medžių. Aprikičiai pasigviešė ant gumos, apleidžia žemę, o per tą kyla kaimuose badas ir sumišimai. Pirklytė vergeis, nors paviršium nesimato, bet ji matyt, nepranyko. Rytines Aprikos kolonijos, tai suteikia baimę. Aprikičiai da vis negali užmiršt, kaip vokiečių kareiviai juos bemašydami, daug išžudė, paskiaus išplėšė jų kaimus ir per tai apie 75.000 vietinių turėjo badu paai-

mir. — Vokietijos valdžia, tą viską išklausi, nusprendė ištiest naujas gelezinkelių linijas Kamerunos apielinkese, ant kokių 900 mylių ploto, ir tuomi duot tentykščiams uždarbį.

Anglija. Šią savaitę, parlamente valdžia atlošė guvaus komedijanto rolę, ir laimėjo pergalę ant darbo draugų. Matote, dabar Anglijoje labai sunkus laikas, bedarbes tik ką nelygios esančioms Amerikoje. Todėl Darbo Partijos paskaitintas atstovas, liberalas Wilson padavė parlamentui įnešimą, kad valstybė privalo suteikti visiems bedarbiams kokį nors užsiėmimą; o jeigu to jau negalima kam suteikt, tai reikia duoti jų šeimynoms pašėlpa. Klausimas gana opus, tai gi 288 parlamentu sanariai, gražiai sau išgludino laukan, idant likusieji be jų nuspreštų. Valdžios atstovai remiami liberalų, išsiraudojo, kad priėmimas tokio įnešimo, lygus esąs įvedimui socializmo (!) ir kad tas nieko gero darbininkams nesuteiksias, kaip tik paskui da didesni skurdą atgabensias ir pakrikdysias net darbo umijas. Tuomi valdžia persistatė esanti neva darbininku apgyneja! Vieton to, liberalas Maddison sumanė kitą įnešimą, kuriuomi parlamentas išreiškia viltį, jog valdžia apsvartys Biednujų Teisių Komisijos patarimus ir pasirupys juos įvykdyti. Toks įnešimas, paremtas ant vilties į valdžią, buvo priimtas 265 prieš 118 balsų. — Reikės tēmyt, ar tokią žmonių viltį nors dabar Anglijos valdžia išpildys. Alkani juk vilčia nepasisotina.

Persija. Vis dar atkaklus gandas tebeduroja, kad ant persų sostapilės, Tegerano, ateinąs šeikas Mahomud su 30.000 savo pasekejų. Abejotina, bėgu tas gandas yra teisingas. Regis kad Turkijos ir Rusijos valdžios tyčia platina, kad ilgiau būtų galima užlaikyt Persijoje savo karitumę, už ką paskiaus persai turės trigubai užmokėti, — nes pats persų sachas meldžia kuilgiau rusų ir turkų armijos neatitruakt. Turbut nujaucia namie grumojančią nelaimę. Rusų kazokai su kulkasvaidžiais, baldosi po Tegerano apielinkes, o turkų kareiviai vėl laikosi užgriebe miestą Suj Bulak ir net savo valdžios atsankiamai, neklāuso.

Maroka. Pietinio krašto sultanas Mulai Hafid, atsisaukė prie generolo d'Amade, prancūzų armijos vado, maldaudamas paskirti vietą, kurioje galima būtų prancūzams ir maistiniškams susieiti ir ant visados susitalkyti. Matytis, kad vargas Mulai jau neteko noro kovoti su atėjusiais prancūzais, kurie nuolatos jį apgali, o neseniai prakiešė Settato apielinkese, nebeteke net ir tarp savųjų užsitikėjimo. Zinoma, geriau sątaika, negu nevykstanti kare.

IŠ AMERIKOS

Suokalbts mizėje apvogt.

Pabaigoje šių metų sausio, New Yorko gamtos muzėjuje atsitiko žiaurus pasikešinimas: nakties laiku, viduje užpuolė trys plėšikai sargą Kenney ir su geležiniu kuju jam pramušė galvą. Apvogti muzėjų vienok nesuapėjo, nes sargas krisdamas ant žemės paspėjo sušvilpt, ir atbėgo daugiau sargybos. Dabar išsiaiškino idomus dalykas; pasirodė, kad buvo didelis suokalbis, parengtas Indijoje — paglemzti visus iš mineto muzėjaus brangumynus. Suokalbis išėjo iš vieno indusų kunigaikščio — Gaikvar iš Barodos, kurs turi maniją rinkti perlus ir jais puošti savo karuną. Jis ypatingai galando dantį ant vieno šiame muzėjuje safiro (brangaus akmenio), kurs yra iš Indijų išvogtas, vertas netoli pusantro milijono dolerių ir turi artistišškai išrežtus 2000 ždžių iš korano (mahometų šventraščio) arabų kalboje, kurius tik per padidinantį stiklą skaito. Dar 4000 metų prieš Kristų tas akmuo jau buvo rastas ir turi savo ilgą istoriją. — Del tos priezasties dabar minėtame muzėjuje pastatė 108 sargus su šunimis.

Rengia didelį socialistų dienraštį.

New Yorke yra rengiamas įkurti didelis, anglų kalboje dienraštis. „The New York Daily Call“ (New Yorko kasdieninis šauklys); pradės leisti šiemet gegužės 1 dieną, po draugiai nuo tos dienos iki geg. 10 tėsia milžiniški socialistų ferai, šventė pamėnijimui visų tautų kongreso.

Amerikos vagis naują ligą užvaisė.

Vašingtone šią savaitę buvo pastebėtinai atsitikimas. Turtingas žmogus, Hollis, buvo labai įsibaimijęs plėšikų. Vieną naktį jis staiga pasokolovoje ir sušaudė savo pačią. Tą padaręs atsigulė, ir kada rytmetu atsikėlęs rado negyvą savo moterę, nušimintime norėjo sau galą pasidaryt. Pasirodė, kad jis miegodamas, susapnavo vagius ir manydamas juos šaudas, papildė žmogzudystę. Ji suėmė, ir daktarai išegzaminave, apskelbė, jog Hollis serga nauja liga, kuri neseniai Amerikoje atsirado, praminta „pasigėrimo miegu“ (somnialecia). Nė viename krašte, daktarai sako, panašia liga tiek daug žmonių neseraga, kaip Amerikoje. Yra tai nuo spartaus amerikonų gyvenimo ir iš baimės paeinąs iširimas nervų sistemos, ir panašios žmogzudytės, dėlei įsibailinimo plėšikų, Amerikoje sakoma labai tūnkiai atsitinka.

Ištyrystė da vis nealmanina.

Begyje pustrėčio šių metų mėnesio iš Amerikos iškeltiavo 131.740 darbininkų, o pernai per tą patį laiką tik 43.642. Atkeliavo — 44.712, o pernai — 130.025. Ant kiekvieno atėivio, tris išeiviai. Laikraščiai sako, kad kiekvienose prezidento rinkimuose skaitliu atėivių pasimazina. — Bet šiemet tuom labiaus žmonės iščia bėga, kad krizis darbus sunaikino. — Ant laivų Europon plaukti jau negalima lengvai gauti vietą — kitur reikia per-

10 dienų iš anksto vietą užsistelinot. Tik rusų liuosnorių laivynas beveik visuomet liuosas. Bet jis nuo keltivių ne labai gerą vardą yra jau igi jęs...

Studentų riaušės — girlejos pilietiai!

Kovo 17 d., Georgetowno universitete, Vašingtone, iškilio smarkios studentų riaušės: 150 mokinių ipykė ant savo kapeliono, jezuitų kunigo, paleido ant jo iš gesinamosios dudos vandenį ir tik ką nabaigo neprigirdino; paskui sudaužė rašalo bonkas ir lempas; ant galo parengė demonstraciją ir sukaudami apleido universitetą. Kada jie paskiaus sugrįžo miestan, tai 20 jų ištrėmė į namus, o 130 paleido ant tulo laiko nusiramint.

Europos studentai revoliucionieriai nusidžiaugs tą išgirdę, kad ant galo ir Amerikoje jų draugai atsizymejo. Bet galiaus nusistebės, kad čionai iškilio riaušės tik delto, kad... neleido jiems atsvėsti švento Petrikio, airių patrono dienos!.

Brangus prezidento sostas.

Yra sakoma, jog už vienus Amerikos prezidentus brangiau užmokėjo už vietų Willjamus McKinley, kurį vėliaus anarkistas Čolgosius užmušė. Jam kaštavo \$500.000 (pūsė milijono dol.) iki jį išrinko prezidentu. Bet dabar jieskančtis prezidento sosto, kares sektorius Willjamus Taft visus pralenkė — šiandien New Yorko „World“ raso kad jam esą jau kaštavus agitacija už save \$750.000 (milijona be trečios). — Brangus prezidento sostas! Matyt, pelningas...

Indijonai apsišvietime pralenkia.

Oklahomos valstijoje yra penki indijonų tribai, kurie jau mazdaug tapo civilizuoti. Vienok jiems da tebėra valdžios suvaržytas žemės pirkimas (nors iš tikrųjų ta žemė jų pačių ir yra!). Šią savaitę tautos atstovų rume, Vašingtone, Oklahomos atstovas karštai reikalavo tuos indijonų suvaržymus panaikinti, nes indijonai labiau apsišvietė jau esą, negu patys baltieji. Jis pasakė, kad mažiau esą tuose penkiuose tribuose nemokančių raštū indijonų, negu esą duokim sau Bostone baltųjų! — Kongresas nesmagiai atsuiravo: Mat tas da naujas atstovas nežinojo, kad delto tai valdžia indijonus ir varzo, kad jie spārčiau už baltuosius tampa apšvietus žmonėmis! Čia apšvietų kitatančių ne labai mėgia.

Nelaužytit dantų — pabranga!

Amerikoje saldumynai, ypatingai užnuodytieji, kurie beveik ant kiekvieno kampe pardavinėjami, tiek išgadinodantų, labiausiai kudikiams ir merginoms, kad dabar čionai gana augstai pakilo falsyvvų dantų išdarbija. Kadangi ir toje išdarbijoje, kaip ir visose yra lenktynės, todėl New Yorke susiorganizavo falsyvvų dantų išdarbėjų trustas. Tą matydami, tos pramonės darbininkai, praėjusią savaitę tuoju suorganizavo ir savo darbininkiską sąjungą. Jie reikalauja, kad ant visų falsyvvų dantų būtų unijos ženklas atspausstas, ir prišaukia visuo-

menę, kad tokius dantis be ženklų, loikototų, kaiposke bu darta.

Pinnsylvantijos prigavikų byla.
Kovo 13 d. užsitaię dalis gosiojo teismo ant keturių suokalbinių, kurie Pennsylvanijos valstija apvogę ant sumos netoli \$5.000.000. Tie gabūs vyrutai susideda iš sekančio valstijos ponelių kvarteto: vyriausis ex-auditorius Snyder, ex-išlinininkas Mathues, visuomenės triobėsių superintendentas Shumaker ir vyriausis kontraktierius Sanderson. Buvo tai ilga savo laiku istorija. Gana bus tiek paaiškinus, kad jie buvo artimiausi prie budavojimo valstijos rimo (kapitoliaus) Harrisburge ir pristatydami daiktus, užrašę pasakiskas už viską kainą: už spiaudinyčias, vašnikus drapanoms kabint, varpelius ir tt. vertus keleto desėtkų centų, buvo užrašyta po kelis dolerius: Colius pirkto mastais. — Pasmerkė juos po du metu kalėjimui ir po \$1.000 hausmės. Bet šale to da yra tokios: pat ir tame klausime, 38 bylos! Da vėl yra čia 10 ne menkesnių ponelių apskūsta po draug ir viršui minėti pasmerkėtieje.

IŠ VISUR.

Miniu išskerdimas.

Pasibaisėtinas žinias parvežė norvegų garlaivis „Christian Bora“ iš respublikos Chili, pietinėje Amerikoje, kur pradėjo sausio mėnesio buvo keletas didelių nitrato kasyklėse streikų. Mieste Iquique įvyko keletas susirėmimų tarp streikininkų ir kariūmenės, kuriuose per kelis atvejus buvo kariūmenė iš miesto darbininų išstumta. Tada kareiviai paleido ugnis ir skynė nuo gatvių žmones, kaip kerta ant lauko javus. Lavonais sako byvę užverstos visos platesnės gatvės, ir apie 1000 kritusių reikėjo suvesti į vieną duobę, nelaukiant laidojimo, iš baimės, kad nepasimirstų ir neužkrėstų miesto ligomis. Viso labo esą užmuštų ir sužeistų apie 2.500 žmonių.
Streikas buvo pralaimėtas, ir darbininkai sugrįžo dirbti be nieko.

Europos ponų išpardavimas.

Nusibankrutiję ir nuplikę Europos didikai: kunigaikščiai, grajai ir baronai, priėjo tokį galą, kuriame reikia pasimti į rankas spātą ir pasilikti teisingu darbininku, arba pradėti verstis su savo titulais. Dauguma pasirinko paskutinę vertelę, ir neša ant Amerikos rinkų parduoti savo titulus, už kuriuos ganva tankiai susenėjusias, nervuotas ir išdykusias, bet su pinigais, amerikonas pačias. Tai yra prisiartinę poniskosios buržuazijos bankrutai ir iš doros pusės. Iš to smailiai pasijuokia vokiečių laikraštis „Neueste Nachrichten“ siokiu satyrišku paskelbimu:
„Tėmykite. Atsidarė tarptautiškos ženatvės institutas, turtingoms amerikankoms. Mga, europiečiai, turime didelę sąkrovą poniskų jaunikių, kuriuos mielai išsiųsime Amerikou, per Hamburgą, visai už žemą prekę, apturėję tiktai iš kalno kelpinigių. Ypatinagai

atkreipiame New Yorko, Chicagos ir San Francisko turtingų panelių atydą ant sekančių paskelbimų:

„Turime karalių kraujo, visiškai gryną kunigaikštį, su titulu Jo Aukšta Saldenybė. Jis turi pavelijimą nešioti dailių šarvus ir kitokius orderius. Jis yra po globa ir turi skolų apie \$1.000.000, bet jis pigus, tikrai pigus.

„Turime paprastą kunigaikštį, biskutį pagadintą galvoje su automobiliu atsitikus nelaimėi; bet šiaip — dailiai išrodo, ypatingai prie žvakės žiburio.

„Turime vieną nuo eilių — eilių cėsoriaus gerą draugą, skolo: turi tiktai \$125.000.

„Yra dar ir grasas. Jis yra nuo senų-senovės bajoras, tik ką jo paminklai pafalsiavoti. Priegto, jis puikiai lošia „tennisą“ ir pastebėtinai dailiai moka laikyti ant nosės monoklij (viena-akį stiklą). Turi biskutį skolų — \$175.000.

„Bet visus praeina mūsų sąkrovoje, vienas grasas, labai panašus į popiežių. Jis mielai sutinka persiskirti su pačia tuojau po apsvėdimo, kaip ši už grapienės titulą jam apmokės pirmiau sukalbėta suma.

„Turime gatavų angliškių liordų, ispaniškių grandų, rusiškių kniazių, ir tt. ir tt., kai kurie biskelį moraliskai sugedę, bet už tai turi puikų vardą; visus parduodame už niekingai pigią prekę“.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Nors jau gerokai laiko prabėgo nuo pagarsinimo per p. Paltanavičių, rezultato rinkimų centrališkų viršininkų, tarp kurių ir man tapo paskirta užimti centrališkojo išdininko vietą, vienok iki šia valandai da vis tylejau dėl tos priežasties, kad mažai knopų emė dalyvumą rinkimuose, o kita — mūsų kandidatų buvo net keletas; kadangi p. Paltanavičius mane paskyrė vienu iš anų visų, kurie ne viens yra daugiau dirbę mūsų tautos reikaluose, todėl nedrįsau net bijojau atsiliepti, kad ne gaučiau pylos. Bet matant mūsų garbaus pirmsėdžio, p. Balevičiaus pagarsintą straipsnį „V. L.“ 10 N., kuriame mus šaukia, kad paduotume savo antrašus į „Vienybę Lietuvių rinkų“, kuri yra organu T.M. Dr., privertė tas ir mane atsiliepti.

Kaucija, kurios reikalauja TMDr., bus greitai padaryta, ant p. Balevičiaus vardo, kaip pirmsėdžio; kadangi kiti, teip nėra galima, nes TMDr. neturi savo čarterio. Kuopos, kurios laikė savo pinigų pas save delei neišdavimo buvusio jo centr. kasieriaus jokios atskaitos, galės dabar prisistigti; aš stengsinosi paduoti atskaitas teip tankiai, kaip yra nurodyta TMDr. įstatuose.

Pilnai pritariu padavusioms sumanytą kuopoms ir p. Balevičiui, kad per busiantį SLA seimą būtų pašvęsta keletas valandų dėl sutvarkymo TMDr. reikalų; man matosi, kad tai bus vienatinis budas atgaivinimui mus vienintelės literatiškos draugijos.
A. J. Povilaitis,
824 Bank st.,
Waterbury, Conn.

Iš lietuvišku dirva Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Laikui bėgant, apsišvietimui ir susipratimui visos žmonijos kilant tveriantis draugijoms, parapijoms, kuopoms: socialistų, progresistų-laikant prakalbas, prelekcijas, po prelekcijų ar prakalbų diskusijas, — žmogus norintis apsišviesti, gal labai daug iš to pasinaudoti.

Kovo 8 d. „Progreso Kuopelė“, parengė prelekcijas. Prelegento vietą užėmė narys tos kuopelės, p. J. M. Vinikaitis studentas chemiškos mokyklos. Kalbėjo gana ilgai, aiškindamas apie išsivystymą žmogaus iš kitų gyvūnų; sveatinėje, pridengus visus žiburius, per stiklus rodė visokių, labai žingėdžius paveikslus. Labiausiai akyva buvo aiškinimas apie susidėjimą ir svarumą žmogaus kūno; pavyzdin: žmogus budams vidutinio ūgio, 5 pedų 10 colių, turintis svarumą 154 svarus, pagal aprokavimą toks žmogus turi savije 68 sv. raumenų ir kremzlių, 24 sv. kaulų, apie 10½ sv. odos, 28 sv. riebalų, 3 sv., smegenų, 13½ vidurių, 7 svarus kraujo; širdis sveria 10-12 uncijų ir yra 5 colių ilgio, 3½ c. pločio ir 2½ c. storio; plaka (plasta) apie 75 kartus per minutą; tokiam žmoguje ilgis visų gyslų (kraujaindžių) yra apie 180 pedų. Tą ilgą kelią kraujaindžiais kraujas pereina į pusę minučių.

Oras ant žmogaus spaudžia apie 17 tonų sunkumo, arba įvalios, kad sulaužyti nugaras 60 arklių; yra tai oro spaudimas ant 2500 ketvirtainių colių odos paviršiaus, po 15 svarų ant colio.

Žmoguje yra įvalios hidrogeno, kad jį pakelti nuo žemės; žmogus nepakyla į orą už tat, kad tas hidrogenas yra chemiskai susivienijęs su kitais elementais ir per tai yra daug sunkesniu negu oras.

Teipgi aiškino, kad žmogus iškvėpia per dieną apie 12.000 gramų anglinės rūgšties, tai bus apie pustrėčio svaro kieto anglio. Jeigu tas būtų pavaldale deimanto, laimingas būtų tas žmogus, nes už tą brangakmenį gautų užtektinai kelienu amžiams pragyvenimą.

Žmogus kvėpuoja 15-17 kartų į minutą. Jeigu visos dienos kvėpavimo energiją galima būtų sukonzcentruoti (surinkti) į vieną minutą, tai ta speka galėtų pakelti apie 3960 svarų. Teipgi, darodinejo apie širdies veiklumą; jeigu liktųsi sukonzcentruota čielos paros, širdies jėga, tai galėtų pakelti nuo žemės augštytyn per vieną pedą 120 tonų arba tiek kiek 8 arkliai galėtų pakelti per vieną minutą.

Labai plačiai aiškino apie šitą dalyką: kad impulsai jautimo keliauja mūsų nervais apie 50 pedų į sekundą; tokiu greitumu keliaudamas aplink svietą, apeitum jį į 122 valandas. Sukonzcentravus visą tą karštį, kokis yra žmoguje, tai per 24 val. jo užtektų užvirint 6 ir puse goriciaus vandens arba pavertus į spėką, galėtų pakelti 4.000 tonų per pedą. Jeigu žmogaus karštis būtų 100 gramų, tai 77 iš jo pasklystų po erdvę, o

tiktai 23 lieka žmoguje, palaikyti kūno šilumą ir tt.

Užbaigiant prelekciją darodė, kad žmogui būtina i reikia šviestis, mokytis, pažinti save, pažinti politiką; tuom kart bus tiktai varguolis laimingas ir supras, ko jam reikia ir ką turi daryt. Visi klausytojai delnų plojimu išreiškė savo užsiganėdinimą.

Kovo 15 d. tos pačios „Progreso Kuopelės“ arba „Ratelio“ narys p. J. Perkunas, kalbėjo apie kryžininkus. Labai įstabiai darodinejo, kaip jie organizavo dėl savo karės karėvius; pirmiaus vienokio luomo; tiems pralošus, organizavo kito luomo; ap juos laimino popiežius, liepdamas nesigailėt kraujo dėl atėmimo „šventų“ vietų (žemės Turkojojė) ir praplatinimo krikščionystės.

Pabaigus kalbėt p. J. Perkunui, da pridarė p. Mikolainis apie pavergimą lietuvių ir visą karę; teipgi darodinejo, su kokių mieriu buvo įvesta krikščioniška tikyba.

Visa publika užsilaike labai ramiai, teip gi ir tie, kurie pirmiau stenglavosi sukelti riksmus ir šukavimus; nors buvo svetainėje, bet neišdrįso to daryt, o kiti nedrįs ta ne ateit.

Skruzdė.

Springfield, Ill. Kovo 10-tos dienos naktį patiko nelaimė mūsų garbų tautietį, Juozą Klembauką. Jam einant iš krautuvės namo, tapė nušautas per nežinomą piktadary. Ant rytojaus darbininkai, eidami darban, atrado negyvą, gulintį šalia geležinkelio. Vienu šviu buvo persauta galva. Rasta prie jo pundelis socialistiškos įtalpos knygelė, krepsiuukas kėndžių ir obuolių. Velionis dar tą vakarą buvo nuo kai-kurių draugų surinkęs prenumeratas už laikraščius ir knygeles, kurias pardavinejo. — Amžinos atminties drg. J. Klembaukas buvo viens iš susipratusių šiuolaikinių draugų. Buvo žmogus laisvų pažvalgų, karštas socialistas ir tautietis, visuo met energiškas ir šnekus. Jis kur tik ėjo arba ką tik veikė, smagiausiu jo buvo užsiemimu aiškinti tamsesniems broliams bei sesutėms netikusį šiandieninį svieta/surėdymą ir bėdingą žmonių darbininkų gyvenimą. Aiškino ir nurodinejo, kiek jo protas tesėjo, kaip mes darbininkai ir darbininkės galime išsiluosuoti iš šios galdynės kapitalistiskų retezėjų. Labiausiai velionis skelbė socializmą; jis sakydavo: kad tik socializmo laikams įvykus, vargšai žmonės laisviau atsikvėps. Jis kada tik turedavo laisvesnę laiko valandėlę, pardavinedavo literaturą bei veltui ją žmonėms dar miglose klampojantiems dalydavo.

Benešiodamas knygas, na bagas ir mirtį sau sukiko, iš ne labo žmogudžio rankos, kurios mirties tik tamsi naktis buvo liudytojūm. Drg. J. K. tankiai rašydavo į pirmėviškus laikraščius korespondencijas ir šiaip straipsnelius po kuriais pasirašydavo slapyvardžiu „Senas Krivaitis“.

Ištikro buvo žmogus prisiartinančios galdynės. Jis viską peikydavo, kas yra bloga, nepaisydamas, ar kas už tai ant jo pyktų arba rugotų; buvo jam visvien. Jis varė savo numylėto socializmo propagandą iki akis amžinai užsimerkė. Ve lionis daug prisitarnavo prie paauginimo vietinių kuopų L. S. S., S. L. A. ir Lietuvos Sunų draugystės. Jis niekuomet neužiūdavo pliauskalais, bet visada rimtai kalbėdavo, su kiekvienu draugu arba priešu. Tokiu budu jis daugumą patraukdavo prie supratimo. Siemet jis buvo pristatytas ant pirmsėdžio S. L. A., bet veliau atsiskakė nuo kandidatures, kaip jis sakė, nenoris užkent mokslėiviu F. Bagočiui, gauti pirmsėdžio urėdą Velionis Suvienytose Valstijose pergyveno suviš 12 metų. Seniau gyvenio Scrantone, Pa. Į Springfieldą pribuvo 3 metai atgal. Paėjo iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Raseinių pavieto ir gmino, Parapijos Viduklės. Pergyveno amžiaus 32 metus, buvo vedęs; paliko moterį su 4 vaikučiais. Jauniausias vaikutis į trečią dieną po tėvo mirties teipgi apledo šį pasaulį. Skaudžiai dalyptėjo nelaimės Klembaukų šeimynelę. Velionis priklausė prie Lietuvos Sunų draugystės, L. S. S. ir S. L. A. Laidotuvėse dalyvavo beveik visi pažangesni draugai, su kuriais jis draugavo ir darbuosiu ant darbinikiškos dirvos. Radosi ir sveiktintųjų dauguma, ką prisidėjo laidotuvėse mus garbaus ir darbštus buvusio drg. J. Klembaucko.

Lai buna jam amžina ir nemirtina garbė už jo dorus darbus mums paliktus. Te buna jam šalta žemelė len gva.

Vincas Černaukas.

Brooklyn, N. Y.

Jau pora metų suviršum praėjo, kaip gyvuoja Brooklyne „Rev. Rem Kom.“ susidedantis iš atstovų nuo lietuviškų draugysčių. Negali sakyti, kad tas Komitetas neatnešė naudos mūsų broliams kovojantiems už laisvę Lietuvoje. Gali but, mūsų sauziniškas prijauntimas, nevieną mirštanti badu ir kirmijantį kalėjime, išgelbėjo nuo baisios mirties; gali but ne vieną didvyrį pavadavo nuo caro budelių kilpos, — ir teipogi gali but, kad per pasėkmingą suvartojimą mūsų amerikiečių labdarystė pasiliks ant amžių mintije tų laisvės karzygių!...

Bet šiandien!.. Šiandien revoliucija jau nupuolusi... Kur gi mūsų karzygiai? Vieni kalėjimuose, kiti amžinoje katorgoj, tretii tapo sušaudyti arba pakarti, ketvirtii pasilėpė užsieniuose. Drauge su jais išsiblašė ir mūsų komitetas... Bet—nezudykite patis savęs!.. Nemanykite, kad aukų daugiau nereikia rinkti kad jau nebėra jos kam siųst. Ir jeigu kas teip mano, tai labai klysta. Nemanykite, broliai, kad revoliucija jau pasibaigė... Ne!.. Revoliucija ja da nepasibaigė, tik lieps ja jos prigeso. Ir delto, kad

atnaujint tą liepsną, reikalingi nauji karzygiai, nauji sumanimai,—naujos aukos. Reikia da atminti kad šiandien daug, daug mūsų brolių sėdi kalėjimuose, kurie buna pusbadžiai ir pusuogiai: juk jie mūsų išganotyjai, ir pašelpa jiems da būtina i reikalinga. Teip gi reikia atminti, kad liaudis rengiasi prie naujo sukilimo, o tap tikslui reikalingos ir gi naujos aukos.

Taj gi broliai lietuviai, netik Brooklyniečiai, bet ir visi amerikiečiai, neapleiskit tą šventą darbą, nes tai mūsų ateitis!.. Rinkit delegatus, vyrus protaujančius ir tverkit panašius revoliucijos rėmimo komitetus. Pareiga tų komitetų, netik rinkti aukas, bet ir vesti demonstraciją, rengti viešus susirinkimus, platinti naudingus raštus, vedančius darbininkus prie susipratimo.

Brooklyno lietuviai! Da jums atkartuju, kad išrinktumėte delegatus iš savo draugysčių ir prisistumėte juos į „Tautišką Namą“, kur atsibuna susirinkimai R. R. K. kas sereidą 8-tą valandą vakare. Teipgi išrinktiejie delegatai, teiksitės ateit ant susirinkimo 25 d. kovo.

Vardan laisvės kovotojų
Žiedas.

PERŽVALGA.

—Sen-ten savo valdžia da vis randa varo nagais negryb stelstus žmones. „Zarija“ (N. 8) praneša, jog patrauktas teisman lietuvis socialdemokratas buvusis antrosios dumos atstovas Kupstas. Jį kaltina už kalbą sakytą į žmones Panevėžy, vasario 25, 1907, prieš išvažiavimą į dūmą.

—Musų pagarsėjusiam artistui Petrackui geriau klojasi Vakaruose. „Lietuva“ praneša, jog tęnykščiai lietuviai teip pamėgo jo statomą operetę „Kaminakrėtis“, kad reikalauja dar ir antra sykį ją pasitatyti ant scenos. Antras vaidentimas atsibus balandžio 26 d. Pirmasis netik nepadaręs nepritekliaus, kaip buvo Rytuose, bet dar geroką, sakoma, davęs pelną.

—Zinūčių skyriuje skaitytojai ras nesmagią žinią: Springfielde, Ill. kokie nevidonai užmušė gerai prasilavinusį lietuvių, J. Klembauką (Seną Krivaitį). Tas vyrukas atsizymėjo gabia agitacija apšvietos reikaluose ir netinugejo rašinėti beveik į visus laikraščius korespondencijų. Gaila tokio žmogaus!

—New Yorko laikraštis „World“ surinko paviršutines žinias, kiek šinom žygiu Amerikoje be darbo žmonių. Žinios anaipol nėra pilnos, iš daugelio valstijų visai nėra jokių žinių; iš kitų valstijų surinkta žinios tiktai iš stambesnių pramonijos centrų ir didesnių miestų. Bedarbių skaitlynės paimtos tiktai tos, kurios jau yra šiokiar tokiu budu užregistruotos: ar tai miesto valdybose, arba unijų bei darbo biuruose. Vienok jau gyvoji skaitlynė išneša daugiau negu pusantro milijono žmonių (Zr. ant 6 pusl.).

Kaip valstiečiai kovoja uz žemę ir laisvę.

IS RUSIŠKOS VERTĖ
P. Narvydas.

Tąsa.

Atkarko paviete, dvare p. Durnovo kaimiečiai pareikalavo sumažinimo nuomos iš 18 rublių iki 6 rublių. Susitaikė ant 10 rublių. Birželio 7 d. iš Kazlovo buvo gauta telegrama, kad po visą Kazlovo pavietą išsiplatino streikų judėjimai; valstiečiai ant susijungė nutarė, kiek imti mokesčius už darbo rankas. Sekantį pavasarį daugely vietų Kijevo ir Padoliaus rėdybu prasidėjo kova tarp dvarininkų ir kumiečių dėl dienos mokesčių. Valstiečiai darė susivaziavimus ir ties avosi: buvo sumanyta sutverti streikų komitetus, kurie ir turės paskirti kainą už darbo rankas.

Gegužio 30 d. laikraščiuose pasirodė telegrama, kuri pranešė, jog kaimiečiai iš 6 kaimų Zmijevsko valsčiaus, nutarimais įvedė dienos mokesčių: vyrams po 3 rublius, o moterims po 1 rub. už mažesnę mokesčių jie nesutinka dirbti.

Gegužio 30 d. laikraščiuose pasirodė telegrama, kuri pranešė, jog kaimiečiai iš 6 kaimų Zmijevsko valsčiaus, nutarimais įvedė dienos mokesčių: vyrams po 3 rublius, o moterims po 1 rub. už mažesnę mokesčių jie nesutinka dirbti.

Svirsko ir Vasilkovsko pavietuose, didelių kaimų valstiečiai sumanė saviškai, be sutikimo uredų, įvesti pas save burokų plantacijose 9-nių valandų, o vietomis ir 8-nių valandų darbo dieną. Iskariavo jie ir pakėlimą dienai mokesčius. Tokių apsirėškimų daug būtų galima privesti, bet užteks ir tų: pasilieka neabejotinai, kad tokiu būdu, tai yra streikais kovojant, daug galima pagerinti savo būvį. Bet valstiečiams šito mažai: jie nori netikėtai mušti dvarininkus per jų suterštas rankas: ne, — jie nori su visu susikratyti juos nuo savo kaklo, ir dėlto sumano daug visokių kitų būdų.

2. *Užgriežimai.* Šis budas, — taip apraštas užgriežimas žemės. Valstiečiai taip apsvarsto: dvarininkas pats žemės nedirba ir negali dirbti, o užgriežė turi sau tiek žemės, kad ant jos galėtų prasimaitinti kelias dešimčių, šimtų, o kada ir tukstančių šeimynų. Valstiečiai, atpenė, nori dirbti: dirba, o žemės jie neturi; o juk žemė, kaip šviesa, oras ir vanduo, priguli visiems; ką tik jos, reikalinga; dėlto jie dvarininkas neturi pats vienas tiesos ant žemės, ir valstiečiai gali užimti ją. Jie ir užima: tai aparia dvarininko lauką, tai išpianja — išsienantį lankas, tai iškerta mišką.

3. *Riausis.* Neuzsiganėdindami apėnimais visos dvarininkų gerybės, valstiečiai kartais da ir degina, plėšia dvarininkų sodybas, kad visai iškrapstyti juos iš kaimų. Taip, pavyzdžiui: valstiečių susivaziavime Saratovo gubernijos atstovas ir kaip kurie kiti apsakė, kad valstiečiai degina dvarininkų sodybas kaip „voratinklius“, pabaidymui dvarininkų, idant jie nebegrįžtų į kaimus, nebegalėtų vesti ukės, ir taip žemę pavestų valstiečiams.

4. *Boikotas.* Daugiau susipratusieji valstiečiai supranta, kad tokie būdai yra labai pavojingi ir mažai gelbiant: vietoje deginimų ir plėšimų, jie iškrapšto dvarininkus kitokiais būdais: neina dirbtų pas dvarininkus, nedoda jiems tarnų, atsisakė imti nuomonę žemę, ir turėti bent kokius susidėjimus ir tt., — kaip tai sakoma, boikotuoja juos. Štai keli pavyzdžiai, paimti iš paskesniųjų laikų. Gegužės mėnesį, 1905, Chersono gubernijos dvarininkai skundėsi vienos dalykų ministeriui, kad Tiraspolio ir Elisavietgrado pavietų valstiečiai — nuomininkai atsisakė mokesčių mokesčius. Tame pat laike Voronežo gubernijos valstiečiai pradėjo atsisakyti nuo pirkimo dvarininkų žemių, kurie norėjo parduoti savo dvarus; o kada atsiradavo norintieji pirkti, tai valstiečiai areštudavo juos. Pavasary ir vasarą, 1905, Orlovo ir Penzos gubernijose buvo daug atsitikimų, kad valstiečiai atsisakydavo imti nuomonę dvarininkų žemę.

Lietavoje nors tokių boikotų nebuvo, bet buvo streikai ir kitos rūšies metodai vartojami prieš dvarininkų godumą. Rusijoje, Samaros gub. valstiečiai uždėjo ant turtingų dvarininkų visokios rūšies boikotą, net atėmė iš jų dvarų darbininkus ir savo lėšomis juos maitino.

Valstiečių susivaziavime Maskvoje, Minsko gub. atstovas ir kai kurie kiti patarė neduoti dvarininkams nė darbininkų nė vežėjų, nė tarnų, ir tokie būdai prašalinti juos iš savo apygardžių. Tą patį patarė daryti ir vienas susivaziavimo biuro narių, ragindamas, kad nepirktų žemės nuo dvarininkų, neitų dirbti jiems ir tt. Kas žino kaimo gyvenimo sąlygas, tas suprās, kokiu būdu įrankiu valstiečių rankose gali būti panašūs dvarininkų boikotai. Miestė galima pergyventi daug laiko nežinant, kas gyvena kaimyniškam bute: o kaimuose — ne taip. Ten yra būtina reikalingi geri prietiktai; o jeigu valstiečiai, gyvenant namai šalia dvarininko, pradėtų jį boikotuoti, tai prieš savim užsitikėjimo, užsispyrimo ir rimto turėjimosi, — iš valstiečių pusės, suges dvarininko gyvenimas ir jis bus priverstas bėgti iš dvaro.

Kova su valdžia.

Ir jeigu valstiečiai kovotų vientik su dvarininkais už žemę, arba tik už pagerinimą buvio, tai ir ta (Toliaus bus).

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLILOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

manyčiau, kad patsai tamista turi rugot ant savo likimo. Tą aš žinau teip gerai, — kaip ir persitikrinu esu tame, kad dabartinis pasaulis yra rojumi palyginant su tuomi, kuris buvo įsų dienoje, — kad po trumpo laiko vienatinis tamistos jausmas bus — jausmas dėkingumo Dievui už tai, kad jis teip nesuprantamai mums pertrankė tamistos gyvastį tame amžinyje, idant sugražintį jį šitame.

PERSKYRIMAS IX.

Įėjusieji šeimyninkas su šeimyninke, — Dr. Lit su savo motere, matomai nemažai nusistebėjo, išgirdę apie mano rytį klajojimą po visą miestą, ir jiems buvo smagu patėmyti, kad aš, po tokio netikėto išbandymo, esu vidutiniškai ramus.

— Tamistos ekskursija, turbūt, buvo labai žinoma. — patėmijo misis Lit, kuomet mes tuoj po tam sėdome prie stalo. — Tamista turėjai patėmyti dang naujo.

— Veik viskas, ką aš mačiau, buvo man nauju, — atsakiau aš. — Bet kas mane ypač nustebino, tai tas, kad aš nepatėmėjau nė krautuvių ant Vasingtono gatvės, nė bankų mieste. Ką jūs padarėte su bankieriais ir pirkliais? Ko gero, ar ne pakorėte jų visu, kaip manė padaryt anarchistai mano laikų?

— Kam tokios baisenybės, — atsakė mr. Lit, — mes apsieiname be jų. Dabartiniame pasaulio surėdyme jie tapo nebereikalingi.

— Kas gi pardoda jums prekius (tavorus), kuomet jūs norite ką nors nusipirkti? — paklausiau aš.

— Dabar nėra nė pardavikų, nė pirkikų: prekių išdalinimas draugijoje atsibna kitokiu būdu, negu įsų laikuose. Kaslink bankierij, tai, nevertodami pinigų, mes puikiai apsieiname ir be tų ponų.

— Miss Lit! — atskreipiau aš prie Judifos. — Bijaus, kad jūs tetušis juokus daro išmankęs. Aš ne pykstu ant jo už tai, todėl, kad mano neišmanumas apie įsų surėdymą, gali istikrųjų tankiai įvesti jį pagundą iš manęs pasijokti. Vienok mano lengvas itikėjimas į viską, visgi turi savo ribas, ypatingai aš negaliu greitai įtikėti kalbant apie persikeitimus visuomeniškojo surėdymo.

— Užtikrinu tamistą, kad tetušis dabar iš tamistos nesijokia, — atsakė ji rimtai nusisypsodama. Kalba virto kiton pusėn. Misis Lit, ant kiek aš pamenu, pakėlė klausimą apie moterų madas devynioliktime šimtmečių; ir tik po pusryčių, kuomet jos vyras užkviėtė mane ant namo virsaus, — matomai, ten buvo labiau numylėta jo vieta, — jis vėl sugrįžo prie mūsų pertraukto pašnekėsio.

— Tamista nusistebėjai, — patėmijo jis, — iš mano išsitarimo, kad mes apsieiname be pinigų ir be pirklystės. Bet po trumpam pagalvojimui tamista suprasi, kad pinigai ir pirklystė įsų laikuose buvo reikalingi tik dėlto, kad pramonė buvo privatiškose rankose; dabar ir vienas ir kitas tapo bereikalingais.

— Ne visiškai suprantu, iš ko tas išsina, — atsiliepiu aš.

— Labai paprastai, — atsakė jis. — Kuomet išdirbimu visokių dalykų, gyvasčiai ir komfortui (pramogumui) reikalingu, užsiimdavo beskaitlinė daugybė žmonių, neturinčių tarp savęs jokių ryšių ir ne prigulinių vienas nuo kito, tuomet toksai beskaitlinis apsimainymas tarp pavienių ypatų buvo neįsivengtinu. Toks daiktų apsimainymas ir buvo įsų laikuose pirklystė, o pinigai gi losė rolę neatbutino tarpininko.

Bet vos tik tauta tapo visuotinu išdirbėju visokios rūšies prekių, tuomet pavienėms ypatoms, norintoms gauti reikalingus produktus, nebuvo reikalo mainininkauti. Visą, ką kas reikalautų, gausa iš vieno saltinio, be kurio niekur kitur nieko negausi. Dabar įvyko sistema tiesaus padalinimo žmonėse prekių iš visuomeniško krautuvių; tos krautuvis užėmė jūsiškės pirklystės vietą ir dabar nusipirkimui už ar kito daikto, pinigai nebereikalingi.

— Kokiu gi tad būdu tas padalinimas daiktų atsibuvo? — paklausiau aš.

— Kuolengviančiai, — atsakė jis. — Kiekvienam piliečiui yra duodamas kreditas (užtikėjimas), ant tiek, kiek ant jo dalies išpola iš metinių tautos išdirbinių, kuris pradžioje kiekvienų metų yra įtraukiamas į draugijinos knygas. Ant rankų kiekvienam yra išduodamas čekis ant to kredito; prisiejęs ką, anot mūsų, nusipirkt — kiekvienoje valandoj, žmogus parodo savo čekį visuomeniškoje magazinuose, esančiuose kiekvienoj draugijoj, ir gauna ko reikia. Toks dalykų sutvarkymas, kaip matote, prašalina reikalingumą pirklių arba tarpininkų vartotojų ir išdirbėjų tarpe. Gal tamista busi akivas pamatyti mūsų kredito čekius? Jūs matote, — tėsė jisai, pakol aš žin-

geidžiai varčiau rankose storus popierius sklypelį, tai yra čekį, kurį jis man padavė — kad šioji kortelė yra išduota ant tam tikro dolerių skaitliaus. Mes užlaikėme senąjį pinigų vardą, bet jis nebeturi tos vertės, kaip buvo seniau. Tas terminas, arba dolerio žodis, kaip mes jį dabar vartojame, yra jau nė pinigais, bet paprastas algebros ženklelis, palyginimui vieno daikto su kitu. Ir dėlėi tojo tikslo visi tie ženkleliai pas mus yra pakainuoti (apiprekiuoti) į dolerius ir centus, lygiai teip pat, kaip buvo ir įsų laikuose. Ką tik aš paimu iš visuomeniškos sąkrovos, tą tuojaus klerkai įtraukia į skaitlinę knygą, ir iškerpa iš tų keturkampių eilių ant mano korčiukės, kainą to daikto, ką paėmiau.

— Na, o jeigu tamista panorėtum nusipirkti ką nors pas savo kaimyną, ar galite tokiame atsitikime perduot jam, nuo savo korčiukės kredito dalį, atlyginimo pavidale? — aš jo paklausiau.

— Visu pirmu, — atsakė dr. Lit, — mūsų kaimynai jau nieko neturi perduoti mums; bet ar šiaip ar teip, mūsų kreditas priklauso tik mums patiems, tik vienai ypatai, be tiesos kitam perduot. Jeigu tauta panorėtų daleisti panašius perleidimus savo turto, arba mainus, tai jai pirma visoko prisieitų apsvarstyti visas aplinkybes panašių sutarimų ir padaryti teip, kad visi tiki mainai būtų be skriaudos vieni kitiems ir įvesti jau gerai visiems žinoma, lygia daiktų vertę. Bet, reikia tamistai žinot, kad dėl tos pačios priežasties ir pinigai pas mus tapo panaikinti, idant niekas jų nepasisavintų ir negalėtų vėl atsirast tokią pat tarp žmonių vertelystę, kaip buvo įsų laikuose. Įsų laikuose žmogus galėjo pinigais pavogti, arba kitą žmogų užmušęs juos paglemžti ir teip jau lygiai jaisiais gerai naudotis, kaip ir būtų užsdirbęs. Ačiu mūsų tokiame surėdymui, tas šiandien nebegalima. Žmonės dabar gali duoti vieni kitiems dovanas, iš tikrai draugiškų jausmų; bet pardavinėjimas ir pirkimasis šiandien yra skaitoma visai nesutinkamu su draugiškais jausmais: visi piliečiai dabar vertelystę skaito už traukiantį prie godumo ant naudos, taigi nedorą ir pažeminantį dalyką; ant bendrumo reikalų laikosi ir žydi mūsų visuomeniškas surėdymas. Anot mūsų supratimo, pirkimas ir pardavimas, su visomis prie jų smulkmenomis, savo esybėje yra priešingas draugijai dalykas. Jis mokina žmones tiktai savo

(Toliaus bus).

ROŽELE.

Aš išėjau iš miesto į laukus
Nusidėvėjusių jausmų gaivyti.
Buvau nuvargęs, liudnas, nesmagus,
Geismai, jautimai buvo išblaškyti,
Ejau be aiškios prasmės, be mislies:
Aplinkui viskas buvo apklejota,
Aplinkui niekur neradau dalies,
Aplinkui viskas sena, apsvajota...

Taku tuom šimtą sykių galėjau:
Tie pats surukę miesto murai, žmonės...
Daug kartų juos svajonėms dabinau,
Jieškodams buvyj laimės ir malonės...

Aplinkui žmonės ejo pro mane:
Jie ejo su draugais, su numylėtais...
Jaučiau save tamsiam rukų klane...
Jaučiau jausmus nelaimių apžavėtis...

Jieškojau dvasios grauzio suėstos,
Bet ją surasti niekur negalėjau...
Jieškojau laimės migloms apsklėstos,
Jieškojau džiaugsmo kokio neregėjau...

Ilgėkis, vargše, buvio ateigos!
Manyk, jog laimė tavo neprazuvo...
Nors džiaugsmas vengia tavęs, kaip ligos.
Vienok tikėk, neilgai jis užkliuvo.

Iš nuliudimo tau nebus naudos,
Jisai be laiko nuvarys į grabą;
Nepaisyk vargo, jausmų priešpaudos,
Linksmi kentėdams, zenk dvasia į labą...

Kiek sykių mintis taisy skaudžias maniau,
Kiek sykių atspirties tame jieškojau,
Vienok su tuom jausmų neišganiau,
Su tuom vadžia savęs nepažebėjau...

Pradėjau vengti proto ir mislies,
Norėjau savęs niekad neregėti,
Maniau jieškoti tos smagios šalies,
Kurioj galėčiau viską apgalėti.

Jaučiau kaip žemė traukia įkriai,
Jaučiau kaip oras sunkiai mane spaudžia,
Kaip saulė dvasią dilina spiriai,
Kaip visos spekos prazūtingai snaudžia.

O, buvi, buvi! kas gi tu esi?
Kodėl silpnus teip trokšti prazudyti?
Kodėl vienietas galė duoti tesė,
Kitiems gi visame bandai klūdyti?

Viskoka.

Galbut blogai pasaulė supratu:
Juk, štai, gamta pilna jausmų, grozybių!
Girdžiu čiulbėjus, geleles matau...
Štai jūrės turty, džiaugsmų, brangenybių!

Štai žalios pievos pilnos geidulių,
Štai kvėpantis vėjalis meilę gimdo,
Štai miškas pilnas galės vaidulių,
Štai parvų malonumai dvasė rimdo.

Kodėl nebnu linksmas ta dvasia,
Kokią paukšteliai ir zolelės teikia?
Kodėl ilgų po saulelė šviesia?
Ko trokšti buviui patogesnio reikia?

Kodėl aš toj erdmėj negyvenu,
Kur jūrės džiaugsmų istabiai liuluoja?
Kodėl gamtos namūs nemėginu,
Kurios zolių kvėpesiai išauksuoja?

Atmink, vargvoli, jog ne tau gamta!
Tu vien gali širdij ją apsvajoti...
Tau rojus — tai dirbtuvė nelemta,
Tau buvis — pluta duonos sužvejoti!

Tau jausmas — tai vargai neapkanta,
Grozybė tau — drabužiai nuskyleje.
Spuvė baldai, blakės tau manta,
Tau kvapsnį dvelkia sienos supelėje.

Tau meilė duoda gatvė purvina,
Dirbtuvių domai dvasią tau gavina,
Tau gieda, čiulba garo mašina,
Pegedės maistas tau spēkas augina...

Ejau tolyn nuo miesto per lankas;
Gulvoje mintijs per tamsas žaibavo,
Liudnumas pančiais pančiovo spēkas,
Galva, apavaigus, į šalis siubavo...

Yra pasaulėj rojus ir dangus,
Bet jis ne man yra, nė man sutvertas...
Jis man labai toli, jis per braugus,
Jis man... Jis man visai užvertas...

Gamto, tarytum, rodė man juokus:
Vėjalis šiltas putė ir kvėpėjo,
Akiš žavėjo reginys puikus,
Paukšteliai ramūs patogiai čiulbėjo...

Kam, čiulbat jūs, paukšteliai, teip linksmi?
Ar jūs neturite niekad nuliudimo?
Ar jums silpniems nežinomi skausmai?
Ar jūs neturite rupeščių siekimo?

Ir tu, vėjali, kam puti šventai?
Ar tau nerupi tuščias prazūvimas?
Ar tu žinai save, ar tū matai?
Ar tau smagus be sauzinės buvimas?

Tavęs, pasaule, aš nesuprantu...
Galbut, todėl, jog jausmai man atšipe;
Klejoju per tavo purvų krantų,
Geismai, dvasia rudžių plėve aplipe...

Ir kas iš to, jog aš jaučiu, manau?
Ar gali tas daryt mane laimingu?
Kas jaučia tuos jausmus, ką aš žinau?
Kas mato buvyj mane reikalingu?...

Manau, svajoju vienas tarp laukų,
Kurie nepaiso nieko ir nežino...
Ten miestas, štai, kapai gyvų aukų,
Kurij buvimas mane sugadino...

Turėsiu vėl tenai atgal sugrįžt,
Nes čia ne mano tos laukų grozybės,
Turėsiu vėl kovoti pasirįžt,
Turėsiu jausti meilę neteisybės...

Sutiks mane tenai rusti draugai,
Kurie žiurės šalin akis nusukę,
Iš jų burnų kvėpės kartūs rūgagai,
Jų žodžiai bus šiurkšti, atbukę,

Antai, rozėlė žydi raudonai...
Šalin keliaukit misijs nevaisingos!
Rozelė miela, tū mane jauti, matai...
Bučiuoju aš tave, tave mieloji...

Tū veidū dvasią meilėn nugrimdai,
Augstumo kėru jautimus, nōrus anksuoj,
Kvėpesiu savo galę atgimda,
Tū audrai buvio smagumu kvėpuoji...

Nereik kalbėti tau žmogaus balsu:
Tykumą tavo aš galiu suprasti...
Jei tu kalbėtum, būtų man baisy,
Tavę galėčiau gal umai prarasti...

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

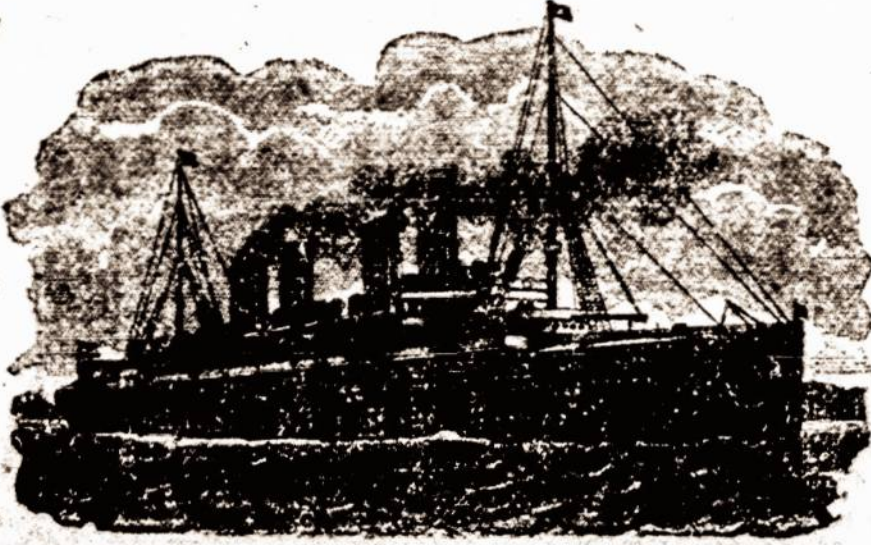
PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas

Ofisas

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į kraują savo giminiams arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų, kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortei prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tiktus ant geležinkelijų galima gauti iš New Yorko į pietines ir vakarines valstijas.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŪ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas taip pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

LAIKE NELAIMES.

Išnarinime ir isisukime kokio sarnario vartok remal

Dr. RICHTER'S

Anchor Pain Expeller.

Palengvina, uszildo ronas. Laikik visada namie, ir ziurek kat butu su mus zenko ankeru ant virszaus. Visi aptiekorei, pardida po 25 ir 50 centu.

F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York

GERIAUSIA UZEIGA PAS VINCA ŽARSKĮ.

Laikau puikioje vietoje Saliuna, už laikau skaniausius gerimus. Aly. Arijelka, visoki Vyng ir kvapencius Cigarus.

Lietuviai nepamirskite atsilanyti pas savo tautietį po Numeriu

111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

Geriausis Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįteškok rodos pas kokius nemokijus žydėjus ar kryžiokus savo priepoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaudamas tikrų gryną ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolu“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kukikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tustandčius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

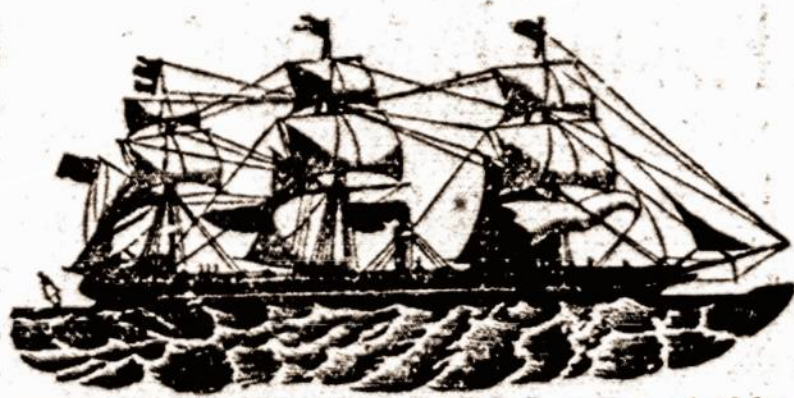
Ypatingai SLAPTAS ligas gydomė ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet ne nesigailėsi. Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

TEMYKITĖ BROLIAI!

Imkimės nors sykį už raakų ir šelpkim vienus kitą.

Reikalaudami šipkorčių važiuoti i senąjį kraują, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminius, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, nepamirškite atsilankyti į LIETUVIŠKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA, 13 S Penn'a Ave. WILKES-BARRE, PA. Gyvena ločnam savo name.

Naujas Telephonas No. 8208.

Tel. 2334 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvapenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė del mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Jonas Dzedolikas LIETUVISKAS GRABORIUS. Karietos ant veselių, laidotuvių ir krikštynų. Vestimai perkraustymui ir t. t. 509 Main st. KINGSTON, PA.

PASARGA DEL PAMEGDŽIOTOJŲ.

Bėgyje paskutinių keliu metų atsirado daug pamegdžiotuju mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pirkdami visados reikalaujate KAZUNO TRAJANKOS, o pamegdžiotojams, teipgi pranešu sustoti vartojus žodį Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. sudą. Mano Trajanka sudėta keturkampios geltonuos baksukuos ir parduoda po 25c. ir 50c. baksukas. Lietuviški storninkai laiko beveik visur. Per pačią reikia prisųt 5c. arba 10c. jeigu pas mus siunčiat.

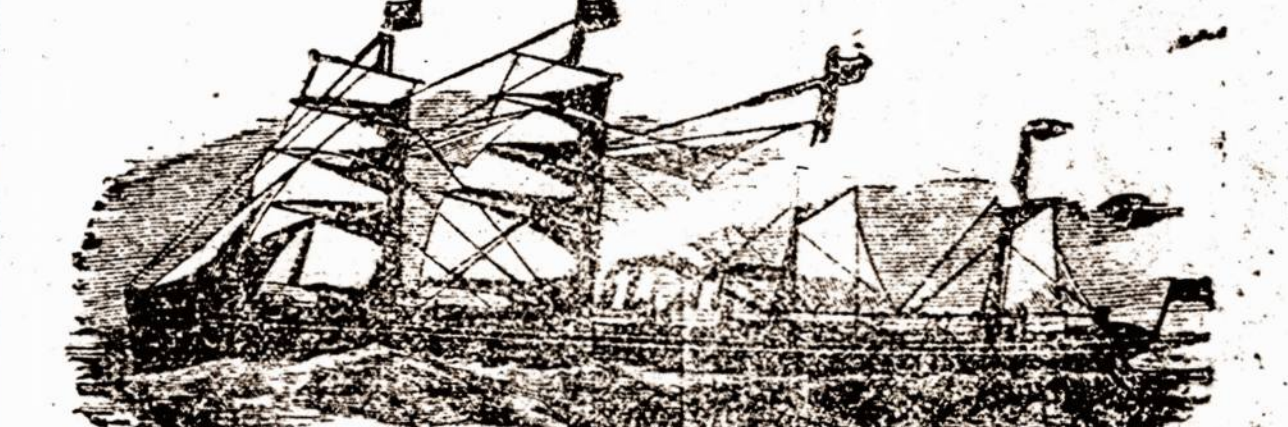
Agentų reikalaujam visur. L. M. KAZUNAS, Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visil. Geriausia vieta del pirkimo su graizius balsais Armonykn, Skypku koncertinai, Kharinai, Triulu ir daugybė visoki muzikauški instrumentu. Čerų Džegeriūti aukstinai, visokiu žiedu, Leningėdu, gera Drivn. Albumu del fotografiju, Revolveru, Strielbu, Elektrikiniu Lampėku, Robinu Literu, Adresam Pečėku, Pluksnu sukainiu [pustaitin pen], Gramatikū, Žodynū, Istorikū ir Mažiu knygu, visokiu graiziu Popieru del rašymo gramatu su visokiu apskaitu matis ir delmonis tuizmas už 25c. 5 tuizmai už \$1.00. Odeli druzkiojama mašinukė gaus graiziai ir greitai druzkioja. Itaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plicno. Prekė tik \$5.50.

Užlaikau kitociu išdarbiu mašinukiu keliu gatunki ir daugybė naučigū visokiu dalyku. Kas nor apturēt kataloga tegul prisidūcia už 5c. marke ir teizanca adresa, o apturēt 64 puslapiu dideli šio meto NAUJA KAZULOGA DYKAI! Kuriamo yra šimtais visokiu oalkiu, su vis du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano favoras pirmuo klišnos, prokes pigiasnes kaip kitur. Stovųkam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu dideli ratata adresuokite: K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prieteliai! duodu jume žinią, kad mes parduodam Šifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausia prekę. Esu užvirtintu agentu ant linij North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Rotterdam. Siunčiame pinigų, kurių jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantonroje galite susnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodame tiktus ant visų geležinkelijų Amerikoje ir Europoje. Dnodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam 30% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL.

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoja DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistizską išdirbtiną.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksiti guodotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus pamintus daigtus Pigiausiel, Teisingiausiel ir Geriausiel, nes per 30 metų užsilmdama išdirbimais galiau geriausę praktiką ir del to galiau viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

VIENYBES LIETUVNIKŲ AGENTAI.

- Alden, Pa. Sarpalius. Baltimore, Md. Zelis, 711 W. Lombard St. Luis, 22 S. Green St. Brooklyn, N. Y. Fromas, 73 Grand St. Dirziulaitis, 97 Grand St. Jarmela, 217 Berry St. Jankaukas, 52 Hudson Ave. Cambridgeport, Mass. Griz, 541 Main St. Chicago, Ill. Eismanta, 3252 S. Halsted St. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave. Elisabeth, N. J. om. Boozkus, 211 1-st St. Montello, Mass. P. Miškinis, Box 124 New Britain, Conn. J. Czeponis, 21 Pleasant St New York. Lesniauckas, 144 Houston St. M. Danielius, 64 Cansevoort st. Naugatuok, Conn. Levandauckas. Scranton, Pa. Petrikis, 1514 Ross Ave So. Boston, Mass. Gondrolis, 224 Athens St. Waterbury, Conn. Zementaukas, 39 W. Porter St. Westville, Ill. S. Kreivenas. New Britain, Conn. Mzeika, 28 Connerton st. Turners Falls, Mass. P. Szinkonis box 671

VIENYBĖ Telephone 1406 Greenpoint. KUR TEN IR GALYBĖ — VIENINTELĖ LIETUVIŠKA APTIEKA VINCO DAUNARO. 132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

Bėgk „EŽELI“ į svietelį. BROLIAI—SESERS AMERIKIECZIAI! Užsirašykite sau, arba savo giminiams užsakykit puikiausių, juokingiausių, idomiausių, žingėdžiausių, pigiausių ir prieinamiausių pašaipos, pajuokos ir pakalbos mėnesinį su paveikslais (juokų) Didžiosios Lietuvos sostapijų Vilniuj einantį laikraštį vadinamą EŽYS kurį redaguoja ir leidžia visai Lietuvai žinomas ir garbavojamas iš žmonių kilęs rašėjas (Liepukas. K. Stiklės) Konst. Stiklius, daugelio knygelių, drauge „Davatų Gadžinkų“ autorius. Naujos Dav. Gad. duodama priedu! Kaina metams—Lietuvoje 1 rubl., užsienioiuse 1 rubl. 25 k. Adresas pinigams ir laiskams siunsti: Russia, Vilnius. Antakalnis, v-Gospitalinė No. 1, 3. „E Ž Y S“.

ERIAUSIA UZEIGA DEL LIETUVIŲ pas JONĄ KULBOKĄ, Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvapenti Cigarai. TURIU AGENTURĄ. Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkti pilną prekę ir ant išmokėsčių, už tą prekę perkant 15-tą procentą užmžina. Szi puiki vieta rindasi NENEN, N. J. Nuvažiaivimas donai. Dasižinokit pas AGENTĄ Joną Kulboką, 74 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Vietoje, ką bankoje pinigų praužti, tai verčiaus nusipirkt lotą arba namus o tada pinigai niekad nepraps. Su guodane gero velijantis. JONAS KULBOKA.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS JONO RAIŠO, Skanus alus, gardi arielka, visokis vynas ir kvapenti cigarai. Lietuviai, reikale uzeikit pas svo tautietį, o visados busit užganėdinti. 769 Liberty Ave. Cor. Shepperd Ave. BROOKLYN, N. Y.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvapenti cigarai. Salė del draugystių ir šėip susirinkimų. Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAJNĮ.

GRAMATIKA angliškos kalbos. su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: beast (byst) žėris; eight (eit) aštuoni; eye (ai) akis ir t. t. 174 psl., su prisuntimu - \$1.25. Naujas Budas šėimokinimo graiziai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokintojaus, 24 psl., su prisuntimu 10 ct. Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso: Vaikų Draugas arba kaipišo mokt skaityt ir rašyt be mokintojo, 220 abrozėliai parodo žodžius druku ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pustl. 64. Su prisuntimu 15c. P. MIKOLAINIS, P. O. Box 62 New York City.

Lietuviškas Džiegornikas Sziuoimi užsimu jau 20 metų. Užlaikau visokios rusles laik rožiuje, stėnėnis, pastatom ir kšėnėnėnis vyris oia motoris kšė, sukėnėnis ir šėidėnėnis retėžėlėnis, visokius žėdus, apt ikas, auskarėnis ir branzalietos teipgi vėnė avonė žiedėnis, sode du literas, diena, mėnesio metn su vardais dvyka. Teipogi tai ant sėnos vėnė pamintus ir n pamintus dalykus Guosio už įgiję prekę anatakanė raayto. Norinti užsiferduot laikrodėjų anksnį ar sėda brinį, ar pačkauota, tegul priatūcia savo tikra adros ir 20 ct., o mes prieduam ant Expreso ir peržirėjas gali užsimokēt pinigus ir pastimti. VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y. LIETUVIŠKĄ KRAUTUVĖ visokių drapanų szlubinių baltų ir kokių tik moterims rėikia pas mus galima gaut. Teipgi dirbam steliuotus siutus. H. Abramovicius 127 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Puikus Hotelis

Kaz. Milišausko.
Laikau visokius gėrymus, kaip tsi: Alų, degtinę, visokį vyną, porteri ir kvėpenčius Cigarus.
Prieš tam laikau krauocystę Steltuotus siutus dirbu pagal vėliausę madą, už prienamą prekę Reikale upamirskit savo lietuvi.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, P.
Hotelis žemai, o krauocystė ant viršaus.

Mėsinvėcia

Užlaikau kasdien šviežių mėsa, kiaušieną, veršieną, jautieną, avinėnų kumpiai švieži rukyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime visi pas **A. Adžgaucka**
204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Bell Phone 285 R. Brady.
Grassel & Bahme.
Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krautuve, Karpetų, Kljonų, sieninių popierių ir teip toliaus.
1506-1508 Beaver Ave. ALLEGHENY, PA.

HOTELIS A. NATAUCZIO

218 E. Main Str. PLYMOUTH, PA.
Puikiausia arielka, vynos, skanus alutis, porteris, Elius ir kvėpenči cigarai.
Atsilankyt pas savo tautieji **A. NATAUTI.**

PROKĖ \$10 UŽ BUKSŲ. Fichas apmokėjimas
H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.
317-319 Grand St., Telephone, 1102 W. mshgny

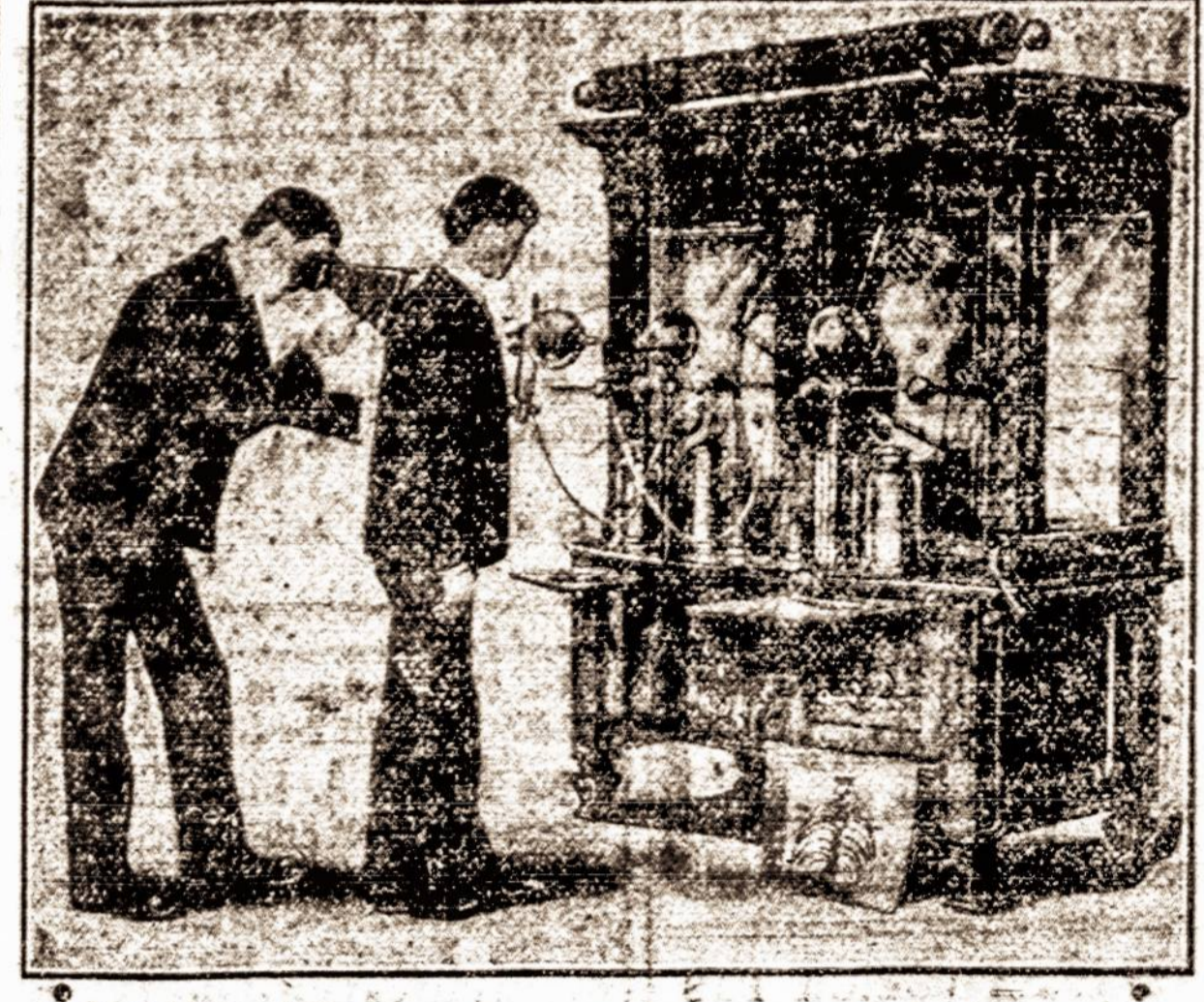

PATENTS
TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HAMBURG PATENT AGENCY, 10, Reichenstrasse, Hamburg.
Scientific American.
A handomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 36 Broadway, New York
Branch Office, 25 F St., Washington, D. C.

In 7 dienas po marias
Parduoti Laivakortes, slėnini plaukai ir dvi vietas į visas dulk svieto.
Parduoti Laivakortė, lenktinai, žiedus mašinėlis gramatomė drūkot \$5 iki \$100.
G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st. Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100.000
PERSIVRSZIS.....20.000
Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausiai užtikrinta užėdiszka banka.
Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

ADRESAI
CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ, TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ, DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — M. Paltanavyčius, 15 Millbury st. Worcester, Mass.
Sekretorius — A. Ramanauckas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.
Kasierius — L. M. Kazunas, 107 S. Main st. Shenandoah, Pa.
Knygius — S. Simanavyčius, 331 Barnes st. Plymouth, Pa.
Literatėiskas Komitetas:
J. Baltrušaitis, 1418 S. 2-nd st. Philadelphia, Pa.
Dr. F. Matulaitis, 138 Bedford Ave. Brooklyn, N.Y.
V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lenkiškas gydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elektriku naudingų mašinų, kaip matote ant paveikėlo, kur atėjęs pas ligonį peržiūri ir atranda ligą ant kuries serga.

Ypatingai išgydymą visų užsisėmęsių ligų kroučikų, vyrų, moterų ir vaikų. Jeigu esate serganti ir reikalaujate daktariškos pagalbos tai nesiduokite netikriems gydytojams, kurie garsinasi duoda rodą - dovanai, tik už gyduoles turį užsimoket ir tokiu būdu išvilioja nuo \$3000 iki \$100.00

As praktikuoju su pasisekimu jau daugelį metų ir užsipelniau simpatiją ir prielankumą su savo geru pasielgimu, o kas svarbiausia del musų žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad daro del ištraukimo pinigų, bet galite būti užtikrinti, jeigu yra išgydoma liga, tai išgydau kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir didelių iškačių. Duodu ir nepaprastas gyduoles, kurios pargabentės iš seno kraujaus specialėiskai.

Kurie serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laišką aprašydami savo ligą ir skaudėjimą, tada apreiškiu išgydymą ir kaštus išgydymo jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiūčiu gyduoles ir reikalingus daiktus del ligoni ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgydė jau ne viena mano gyduoles, tą liudija laišku padėkavones gautos nuo tautiečių. Gydau teipgi patrukimą, rupturę be operacijos ir pertraukimo darbo.

Nesiduokite apgadinėti aptiekoriams, kurie sau duoda vardą daktaro ir gydo kaip daktaras. Ligoniai nesijaudami geriau kreipiasi pas daktarą, su kuriuo daktaras turi daugiau darbo negu su ligėdiu, kuris tiesiog kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirškite, kur savo kalba galėsite susikalbėti.

48 S. WASHINGTON st. WILKES-BARRE, PA.
Europiškias ir Amerikoniškias elektrėnas gydymas.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte; nuo 12 iki 4 po piet; vakaisais nou 6 iki 10
Naujas Telephonas 1005. Senas Telephonas 650B

Revolucijos Paveikslas
„Prie Liuosybės“, didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revoliucionieriai drasko maskolišką konceleriją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangumi ir tt. Tokio lietuviško paveikėlo da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prokė 1 doleris. Adresukit:
Lithuanian Art. Association
Bx 133, Shenandoah, Pa.

Lietuvizskas Ziagoameistras.
Sziuomi užsimu jau 18 metų.
Pranešu visiems lietuviams, kad užėdiszka didelė krautuve visokių išgydymų ir žiedų, kaip tai, laisrodžių stėninių, kėnėninių cysio antro ryškio ir motėrėisku su gėzioms kvėpoms ir t. t. Visokių žiedų slėnėnini ir seip nesot vėtelėnas ir merzėnos o didi, m pasirinkimo ir nž prienamą prekę. VISOKIŲ MUZIKOS IRANAI.
Skrėpiu, amonikų, atėrnų, kėnėnėnų, brėvėnų, drėnėnėnų masėninių ir parsonų. Teipgi džiogėlius patėisan.
M. MINKUS,
kampus Hancock ir 236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvizskai--Lenkiszka Banka
Parduoda Laivakortes iz Amerikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam Bremen, Antverp Havre Liverpool, Neapol ir tt.
Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visut miestus visam svieto.
Siunčia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę. Perka, parduoda ir išmaino visokius pinigus paga, dienos kursą.
Atlieka visokius reikalus senam kraszte.
GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.
Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakarė. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryt
A. HURWITZ,
100E. Main str. 42 E. Market Str. 203 Lackawanna Ave
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA.
33-35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

KAS MIELIAUSE SIAM SVIETE?
Sveikata ir gyvastis. Del užlaikymo geros sveikatos žmogus turi valgyt 5 kartus ant dienos, visada tuom pat laiko, geriant gėrymus o ypatingai degtinę, visados gerk iš bonkos kokėia čion matai, t. y. seniause arielka Sur. Vals. pradėta 1812 m. ir pripazytis per gėrtėvisius daktarus už gerą. Jos pėrdavikas A. M. Martusevičius nuo pirmos Apriliaus pėsihko svėnėnėnku drauge su J. Symatu, teipgi lietuviu. Kreipiantės su reikalu adresukite:
Martus & Symont,
302 Broadway, New York City, N. Y.

SVEIKATA IR LAIME
COLLINS
NEW YORK
MEDICAL INSTITUTE

Reikalauk ir skaityk naujai išleista knyga, Vadovas in Sveikata

Su daug svarbių, naujausių aprašymų, apimanti reikalingiausius dalykus, kurie suteikia sveikatą ir laimę!
SZITA KNYGA PARASZYTA DAKTARO E. C. COLLINS, naujausia jos dabartinė laida, su daug pridejimu ir išaiškinimu apie visokias ligas, kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergeti, išsigydyti ir akyvu paslėptybiu žmogaus gyvenime, kaip ir pastoti laimingu; pripildyta padidinant su viršum 200 lapu kitu DAKTARU SPECIALISTU, COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO ir išleista.

Šitaj knygoj rasite visokių ligų vardus, kaip jos prasideda ir kaip jas greitėciausia galima pergalėti, aprašyta vyrų ir moterų visokios ir lytiškos užsikrečiamos paslėptingos ligos.

Vadovas in Sveikata plačiai aprašo smaugimą, ir paslaptis, atidengiant žėnybino lytiškio gyvenimo susituo-kimą ir kaip mokėt apsisverti, kad buti laimingu. Lygiai daug pamokėnėmų jaunimui, kad per lytišką išdykumą nepasigadytu, nenupuldyt protėiskai, lytiškai ir ant sveikatos.
Kiekvienas skyrus šitos knygos yra žingėdus. Sergantiems mgs rodiame skaityti apie Dispepsiją, Reumatizmą, Plaučių ligas, Širdies ir Inkstų, Kepėnų, visokias Vyrų ir Moterų ligas. Kuriam rupi sveikata ir laimingas gyvenimas, tegul pasiskubina tą knyga „VADOVAS IN SVEIKATA“ parsitraukti, nes netrukus ir ši paskutinė spanda tarp 3 milijonų lietuvių tuojaus išsisklaidys. Tą knyga reikalinga turēt kiekvienoj šeiminoj ir pavieniomis ypatoms.

NORS PASKUTINĖS LAIDOS DAUG TUKSTANCIŲ EGZEMPLIORIU ATSPAUSTA IR TA KNYGA KAŠTUOVA 45 CENTUS, bet kad ji išduota visuomėnei, tai kiekvienas apturės ją **dovanai**, kuris tik atsitys 10 centų markėms už pristuntimą ir savo aiškiai parašytą adresą „VADOVAS IN SVEIKATA“ gaus (tą knyga), kuri jau daug gyvasėjų išgelbėjo ir gerą padarė; už tai ji ir nėdinga visiems.

RAŠYK TUOJAS, KADANGI IR ŠITA PASKUTINE LAIDA NETRUKUS IŠSIBAIGS.
VISADA ADRESUOT:
The Collins New York Medical Institute,
140 W. 34 st., New York, N. Y.

Telephonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12 th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa

Parduodu laivakortes ant visokių laivų ir slėnėnini pinigus į visas dalis svieto. Darydamas (pavedimus rasti) atlikimi reikalų su Masklojos valdžia. Imanatan visokius plėnigus ant amerikoniškų ir t. t. Darau apėrėjėmus nuo apėnės (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkelėvėję nėliakytį kasėlgėrėnėje, tegu saukėsis prie manęs, o as jį telėnosuos.
Lietuviai kreipėtėca pas savo tautieji, o busite užganėdinti.

Telephonas 317 Williamsburg.
Teisingas, senas saliuinkas Brooklyn
AUGUSTAS KALVAITIS,
484 Metropolitan Ave. ir kampas
Rėdny str. BROOKLYN, N. Y.

Jon Wasczila,
Pasiuva puikiai drabužius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir motėrėms siutus.
Reikale meldziame tautiečių atsilankyti ir persitėkrinti iš musų darbo gerumo.
Jonas Wasczila
E. 14 st. and Walnut st.
BERWICK, PA.

Daktaras Tiesu, Czupka.
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
First National Bank, Olyphant, Pa. Paneleliais ir Kstv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjėmus (dovėrnastis) išrupino Rozejij ir Lietuvoj.

M. ROSENBAUM
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphia.
Pardėdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinėsimus kiekvinoj dalyje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigei.
Susinėkam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą.
Musų Ofisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Dr. O'Malley išzašzkina priazastį pasekmingo gydymo.
ISZSIVERZIMAS.
VERIKOSELE arba netikrasis ISIVERZIMAS. HYDROCELE arba vandeninis ISIVERZIMAS. PUCZKAI ir visokios UODOS LIGOS.
Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEZASTYS ISZGYDIMO.
1 Delto—kad jojo neskaudantis iš gydymas yra naudojamas per 25 met. ir likos ištirėntas per daugel metų, o teip vadėnami išsverzimo Specialistai-stengėsi naudot ir sekt paskui jį.
2 Delto—kad jėsi jau išgydė 12,000 ligonių, daugelis atvazėvusėjų iš toly nu šalių del išgydimo ir pasekmingai išgydė su savo išradimu.
3 Delto—kad jėsi gali medėgėiskai ir profesionalėiskai užtikrint kozną prizėdėjimą, kurį duoda del savo ligonių, o gėrvėdamas ir praktikuodamas tarp jū 25 metus yra geras liudijimas apie jo tinkumą.
Su tokiom priezastim ir liudijimais ar da vilkintumet atšaukt pas Dr. O'Malley kuris jus Egzaminavos už dyką ir pasakyka kas jums kenkia ir kaip apsiginti. Geriau pasinaudot iš 25 metėnės praktikos ir nustot jėšokot pagėlbus kur kitar, kurie jus tik apganėdins ir nieko negelbes jum.
PASIKALBĖJIMAS DYKAI—YPATISZKAI AR HER PACZTA.
Atsiusk adresą, o pristisim knygutę su abrozėliais apie išsverzimą užpėčėytam kėpėrte.
Dr. O'Malley's Medical Offisas.
158 WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.
Kur galima susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai ir kitoms kalboms. Brėnczėnis Office 134 Washington Ave. Scranton, Pa. Kur Dr. O'Malley gali nustyt pėnėvėziom ir siutusom nuo 2 iki 5 popiet.

Isidor Glou.
Pardėdamo laivakortes dėnėnėnis ir kėnėnėnis vyriškio ir motėrėiskio, žiedus, brėnczėnis opėrėnas ir visokius anėnėnėnis dēktus, teipgi užsimu jū talėmus. Vėlėkas už pigiausią prekę.
Antanas Staszaukas.
Laikau puikioje svietoje Salėnas, užlaikau skėnėnėnis gėrtėnas ir kvėpenčius Cigarus. Lietuviškai nepamirškite atsilankyti pas savo vėntėnėnė. No 2 Cor. Nesbit ir Broadway st. EAST PLYMOUTH, PA.